

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla gminy
Sypniewo**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Sypniewo w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Sypniewo w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	20
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Sypniewo	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Sypniewo	47
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	47
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	50
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	52

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	53
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	54
Spis tabel	56
Spis wykresów	57

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy wiejskiej Sypniewo w powiecie makowskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Sypniewo oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Sypniewo zamieszkiwały na koniec 2023 roku 2 912 osoby, z czego 1 407 to kobiety, a 1 505 to mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 556 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 1 627 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 729 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 13 organizacji pozarządowych, a także 3 Koła Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, ośrodek kultury, placówki służby zdrowia.

W gminie Sypniewo zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Sypniewo pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystało 36 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 44 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Sypniewo w 2023 r. należy wymienić następujące: bezrobocie (28 rodzin), ubóstwo (22 rodziny), niepełnosprawność (15 rodzin), długotrwała lub ciężka choroba (12 rodzin) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (3 rodziny).

W 2023 roku w gminie Sypniewo przeprowadzono 93 wywiady środowiskowe, które objęły 93 rodziny, liczące łącznie 195 osób. Praca socjalna została skierowana do 45 rodzin, w których znajdowało się łącznie 111 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 729, co stanowiło 25,03% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 14 rodzin spośród osób starszych, z czego 7 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 26 członków tych rodzin, co stanowiło 0,89% ogółu mieszkańców gminy.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo dobrze wspiera osoby starsze (40% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

Opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Sypniewo osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (30% badanych) niż są wystarczające (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (37% badanych uznało te usługi za wystarczające, 28% badanych uznało te same usługi za niewystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Sypniewo jest trudne (37% beneficjentów usług społecznych i 39% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Sypniewo osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- całodobowych stacjonarnych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Sypniewo zamieszkiwało 326 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 15 rodzin zamieszkujących gminę Sypniewo, w których żyły łącznie 24 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności nie przyznano zasiłków okresowych.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (43% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Opinia o wystarczalności usług oferowanych przez gminę Sypniewo dla osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że ww. usługi są wystarczające (37% badanych) niż są niewystarczające (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia są odmiennego zdania (30% badanych uważa te usługi za niewystarczające, 24% badanych uważa je za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Sypniewo jest trudne (37% beneficjentów usług społecznych i 36% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 1 rodzinie, obejmującej 1 osobę, co stanowiło 0,03% populacji.

Ocena na temat poziomu wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają poziom ww. wsparcia negatywnie (30% badanych) niż pozytywnie (13% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (22% badanych ocenia dobrze ocenia poziom oferowanego wsparcia, a 21% badanych to samo wsparcie ocenia źle).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Sypniewo są niewystarczające (43% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Sypniewo jest trudne (53% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie; ogrzewalnie
- praca socjalna.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Sypniewo wskazuje, że w 2023 roku 12 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały 2 rodziny, w których funkcjonowały łącznie 4 osoby. Narkomania nie występowała jako powód udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 5 468 zł, natomiast na przeciwdziałanie alkoholizmowi 62 679 zł. W 2023 roku nie przyznano zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (30% beneficjentów usług społecznych i 24% niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Sypniewo są niewystarczające (33% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Sypniewo jest trudne (44% beneficjentów usług społecznych i 39% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Sypniewo najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług świadczonych w miejscu zamieszkania przez gminę
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistyczne usługi świadczone w miejscu zamieszkania przez gminę
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Sypniewo w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w gminie Sypniewo, zamieszkiwało 556 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,09% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 32,86% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 101 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 6 i stanowiły 26,09% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 7 i stanowiły 30,43% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 5 i stanowiły 21,74% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 3 i stanowiły 13,04% wszystkich rodzin, natomiast rodzin z 6 dziećmi było 2 i stanowiły 8,70% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 9 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 25 osób.

W 2023 r. w gminie Sypniewo świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 43 dzieci, co stanowiło koszt 18 750 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 11 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 115 288 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 136 108 zł.

Ocena wsparcia rodzin z dziećmi przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie pozytywnie (27% badanych) niż negatywnie (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (33% badanych ocenia to wsparcie źle, 32% badanych ocenia to wsparcie dobrze).

Ocena wystarczalności usług społecznych oferowanych rodzinom z dziećmi przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej uznają ww. usługi za niewystarczające (33% badanych) niż wystarczające (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (35% badanych uważa usługi za wystarczające, 18% badanych uważa usługi za niewystarczające).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (26% ankietowanych) niż trudne (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (27% ankietowanych uznało, że jest trudne, 25% badanych uznało, że jest łatwe).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Sypniewo najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pracy socjalnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Sypniewo w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Część Przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma ograniczoną wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, jednak wszyscy rozumieją jej definicję.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: rodzin z dziećmi, osób starszych, osób

z niepełnosprawnościami, osób z problemami zdrowia psychicznego, rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Sypniewo to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – ani gotowe, ani niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej gotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Sypniewo słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY SYPNIEWO W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Sypniewo wyniosła 2 912 osób. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -15 osób. W 2023 roku saldo migracyjne również było ujemne i wyniosło -20 osób. W strukturze demograficznej przeważali mężczyźni, którzy stanowili 51,68% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Sypniewo w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	2 912	4 173	11 658
Gęstość zaludnienia	22,7	114,8	234,9
Przyrost naturalny	-15	-24	-30
Saldo migracji	-20	-17	31
Kobiety na 100 mężczyzn	93	98	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	556, 19,09%	791, 19,22%	2 341, 19,79%
w tym K	268	389	1 139
w tym M	288	402	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	1 627, 55,87%	2 383, 57,46%	6 753, 58,08%
w tym K	684	1 068	3 589
w tym M	943	1 314	3 164
Liczba i % osób 65+	729, 25,03%	998, 23,33%	2 564, 22,13%
w tym K	455	640	1 672
w tym M	274	357	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 45 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 79 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 131 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 32,5%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 25,03%, w tym dla kobiet 15,63%, a dla mężczyzn 9,41%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Sypniewo w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	10 810,57 zł	8 578,99 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2 680,08zł	2 742,53zł	2 813,98 zł
Podmioty w regon/1000 mieszk.	88	93,30	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Sypniewo w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy wartości te zestawiono ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON okazała się niższa od wskaźników zarówno dla powiatu, jak i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Sypniewo w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	13	14,5	38
NGO/ 1000 mieszk.	4,46	3,63	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	61,91%	59,21%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	71,87%	71,56%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawiała wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Sypniewo w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmowała liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwalało na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one wyższe od średnich w powiecie i województwie.

Natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była wyższa od średniej powiatowej i niższa od średniej wojewódzkiej. W wyborach samorządowych wartość wskaźników była wyższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Sypniewo funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Sypniewo

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Ostrołęcka 27, 06-216 Sypniewo	Urząd Gminy	6	877 745 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewnia on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Sypniewo

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	13
Koła Gospodyń Wiejskich	3
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Sypniewo funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność oraz rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 13, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działały również 3 Koła Gospodyń Wiejskich, angażujące się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Sypniewo

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	3
Kultura	0
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	8
Rozwój lokalny	0
Ekologia	0
Demokracja	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	11

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-sypniewo-141109?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Sypniewo w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 13 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 11 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności lub nie wskazać żadnej). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynikało, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze związanym z bezpieczeństwem i rozwojem sportowym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Sypniewo

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Sypniewie	ul. Ostrołęcka 39A, 06-216 Sypniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Ostrołęcka 39, 06-216 Sypniewo	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, edukacyjne
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Sypniewo	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Sypniewo. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://sypniewo.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Sypniewo. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizują różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonują następujące placówki niepomocowe: biblioteka, ośrodek kultury, placówki służby zdrowia.

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1411092/sypniewo/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawiała zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Sypniewo w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmowały zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów.

Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	78	194	265
- świadczenia pieniężne	36	93	154
- świadczenia niepieniężne	44	117	131
Liczba rodzin	49	129	260
Liczba osób w rodzinach	128	331	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Sypniewo (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	59,15%	56,38%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	29,58%	30,12%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	11,27%	13,50%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	49,30%	48,78%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	50,70%	51,22%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Sypniewo (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Sypniewo wskazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystało 36 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 44 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej wsparcie uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17 lat.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Sypniewo w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	22	54	44,90%	1,85%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	1	1	2,04%	0,03%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Potrzeba ochrony macierzyństwa	10	52	20,41%	1,79%
- w tym wielodzietność	9	49	18,37%	1,68%
Bezrobocie	28	92	57,14%	3,16%
Niepełnosprawność	15	24	30,61%	0,82%
Długotrwała lub ciężka choroba	12	29	24,49%	1%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3	15	6,12%	0,52%
- w tym rodziny niepełne	2	8	4,08%	0,27%
- w tym rodziny wielodzietne	1	7	2,04%	0,24%
Przemoc domowa	1	3	2,04%	0,10%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	2	4	4,08%	0,14%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0%	0%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	0	0	0%	0%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Sypniewo w 2023 roku należy wymienić następujące:

- bezrobocie dotknęło 28 rodzin
- ubóstwo dotknęło 22 rodziny
- niepełnosprawność wystąpiła u 15 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 12 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 10 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 9
- zdarzenia losowe dotknęły 4 rodziny

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 3 rodziny, w tym 2 rodziny niepełne oraz 1 rodzina wielodzietna
- alkoholizm wystąpił u 2 rodzin
- bezdomność dotknęła 1 rodzinę
- w związku z przemocą domową, wsparcie otrzymała 1 rodzina
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sytuacja kryzysowa, narkomania, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, sieroctwo nie było przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 16 osobom na łączną kwotę 117 185 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 14 osób na sumę 108 280 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 2 osobom na kwotę 8 905 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 7 osobom na łączną kwotę 8 872 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 6 zasiłków o wartości 7 872 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczenie na sumę 1 000 zł.

W 2023 roku gmina Sypniewo udzieliła wsparcia w różnych formach. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 19 osobom na łączną kwotę 8 727 zł.

Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 2 322 187 zł, w tym w budżecie OPS 877 745 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Sypniewo dysponowała 9 mieszkaniami komunalnymi, w tym 9 mieszkaniami socjalnymi.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 6, a gmina poniosła koszty w wysokości 285 913 zł za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Sypniewo przeprowadzono 93 wywiady środowiskowe, które objęły 93 rodziny, liczące łącznie 195 osób. Praca socjalna została skierowana do 45 rodzin, w których znajdowało się łącznie 111 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 729, co stanowiło 25,03% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 14 rodzin spośród osób starszych, z czego 7 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 26 członków tych rodzin, co stanowiło 0,89% ogółu mieszkańców gminy.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Sypniewo zamieszkiwało 326 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 15 rodzin zamieszkujących gminę Sypniewo, w których żyło łącznie 24 osoby.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W 2023 roku bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 1 rodzinie, obejmującej 1 osobę, co stanowiło 0,03% populacji. Gmina udzieliła 2 świadczeń schronienia na łączną kwotę 20 890 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Sypniewo wskazywała, że w 2023 roku 12 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały w 2023 roku 2 rodziny, w których funkcjonowały 4 osoby.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 5 468 zł, a w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi 62 679 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku w gminie Sypniewo zamieszkiwało 556 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,09% mieszkańców gminy. W ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 32,86% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 101 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 6 i stanowiły 26,09% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 7 i stanowiły 30,43%, rodzin z 3 dziećmi było 5 i stanowiły 21,74%, rodzin z 4 dziećmi były 3 i stanowiły 13,04%, a rodzin z 6 dziećmi były 2 i stanowiły 8,70% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 9 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 25 osób.

W 2023 roku w gminie Sypniewo świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 43 dzieci, co stanowiło koszt 18 750 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 11 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 115 288 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 136 108 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY SYPNIEWO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Sypniewo wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

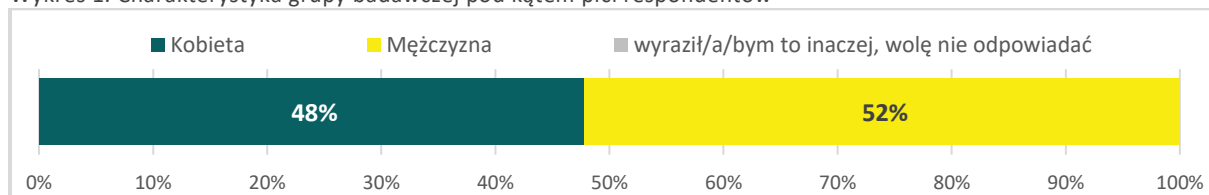
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

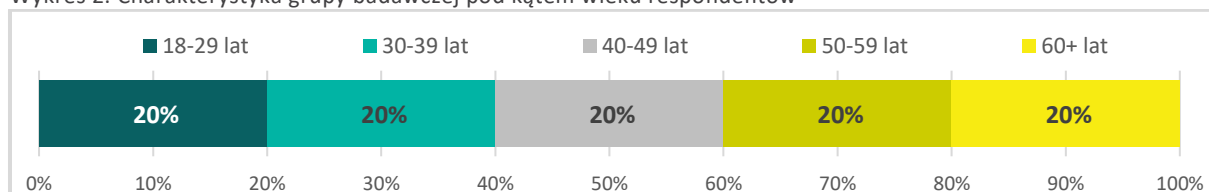
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci byli mężczyźni (stanowili 52% badanych).

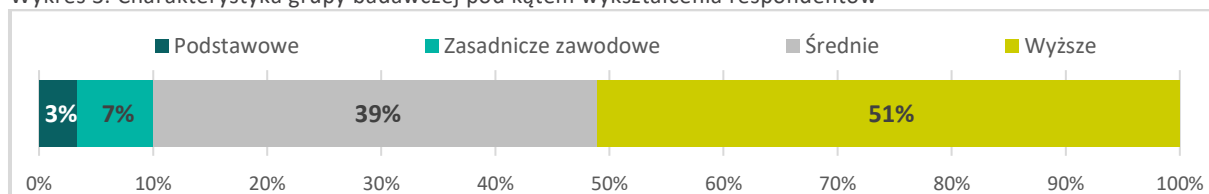
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

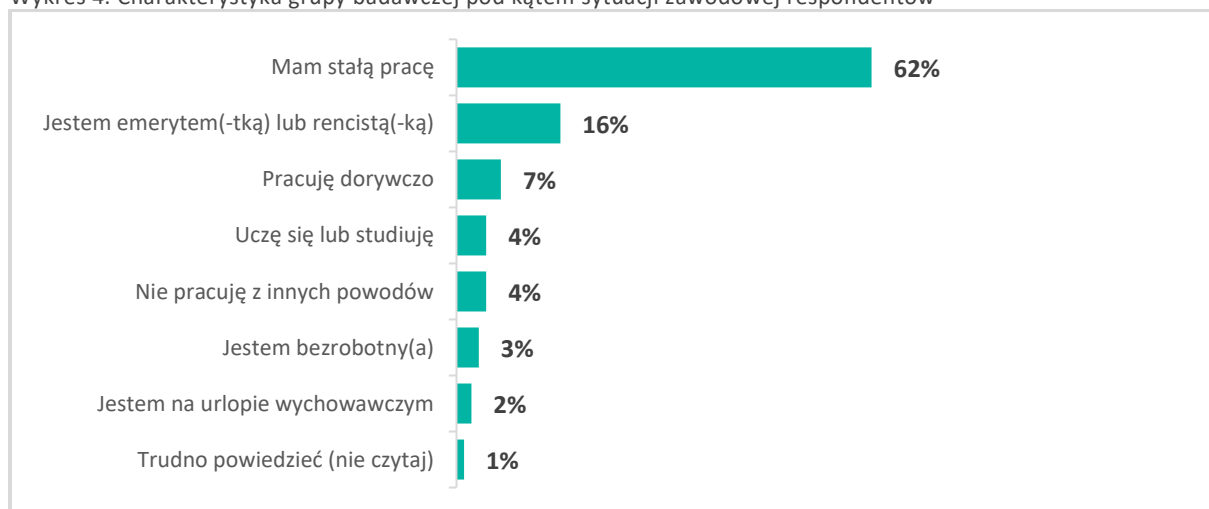
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (51% badanych) i średnim (39% badanych).

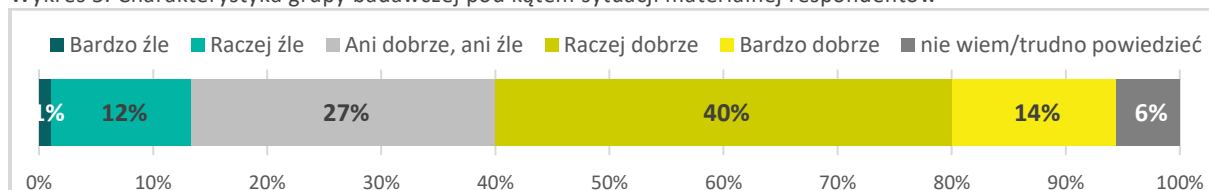
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (62% badanych).

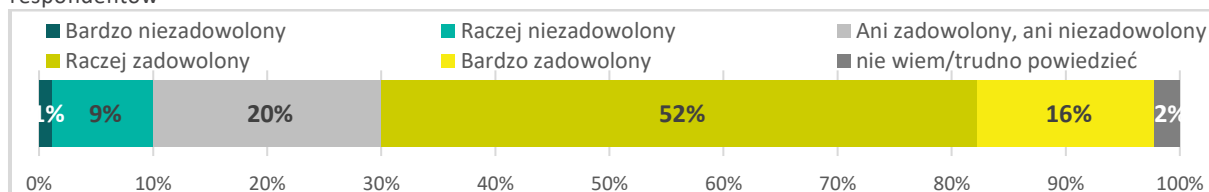
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (40% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (27% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

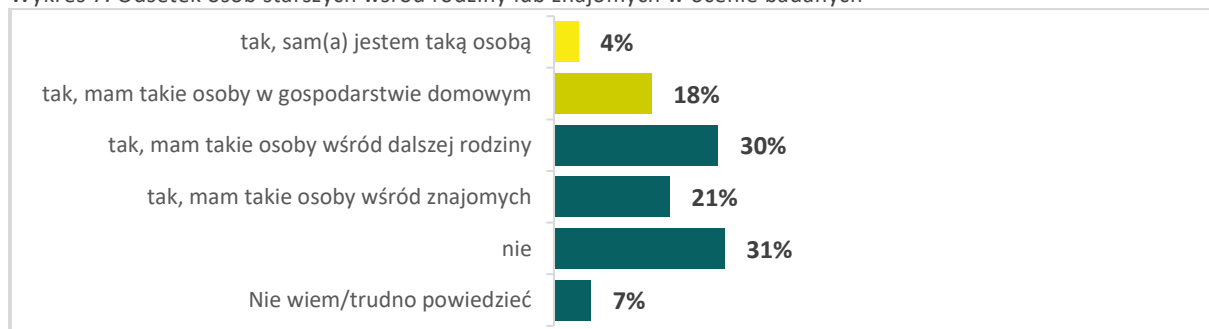
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (52% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (20% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Sypniewo.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

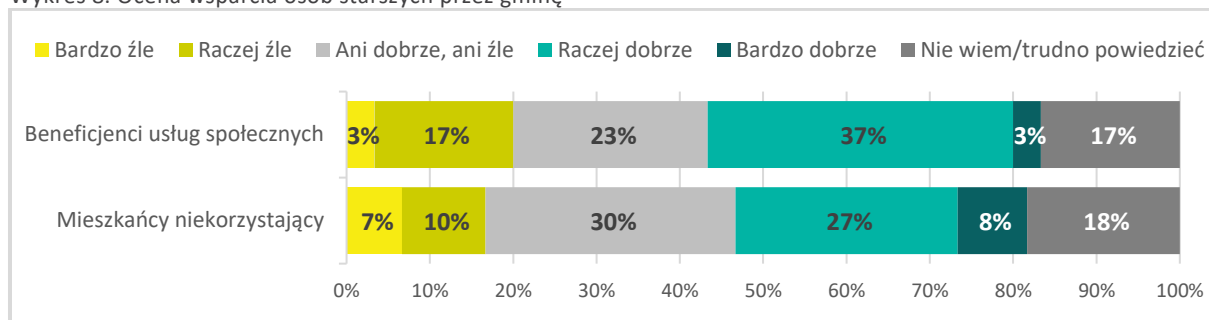
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Sypniewo 4% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 18% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 30% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 21% wśród znajomych.

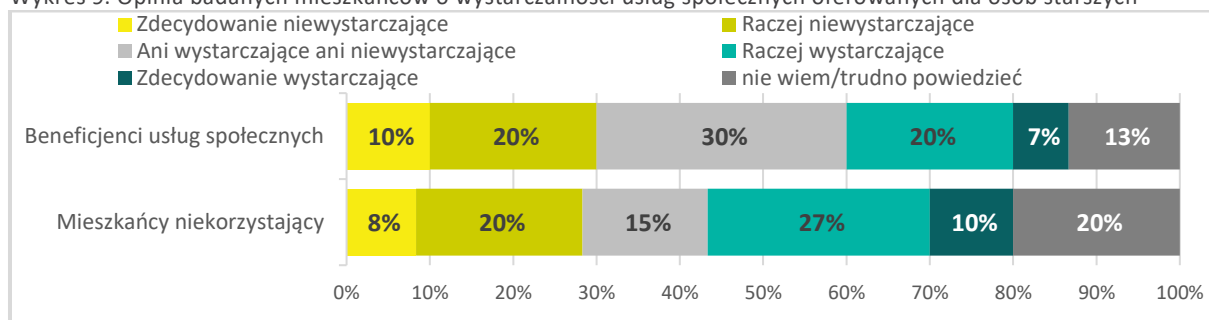
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo dobrze wspiera osoby starsze (40% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

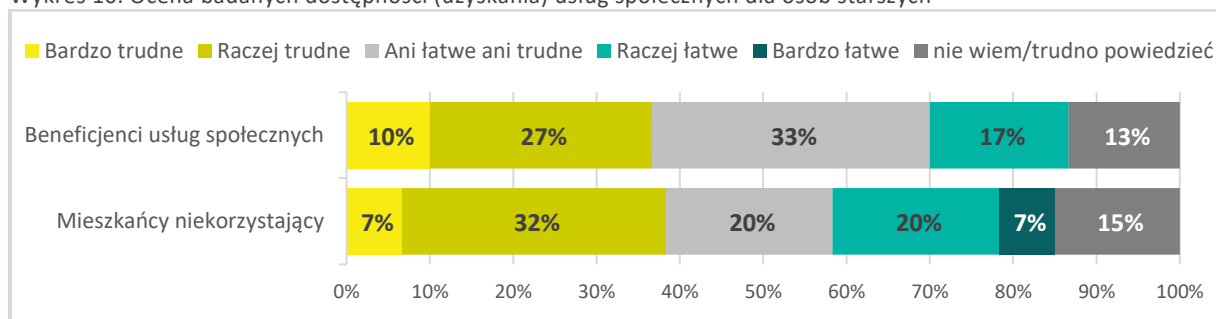
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Sypniewo osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (30% badanych) niż są wystarczające (27% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (37% badanych uznało te usługi za wystarczające, 28% badanych uznało te same usługi za niewystarczające).

Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Sypniewo jest trudne (37% beneficjentów usług społecznych i 39% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

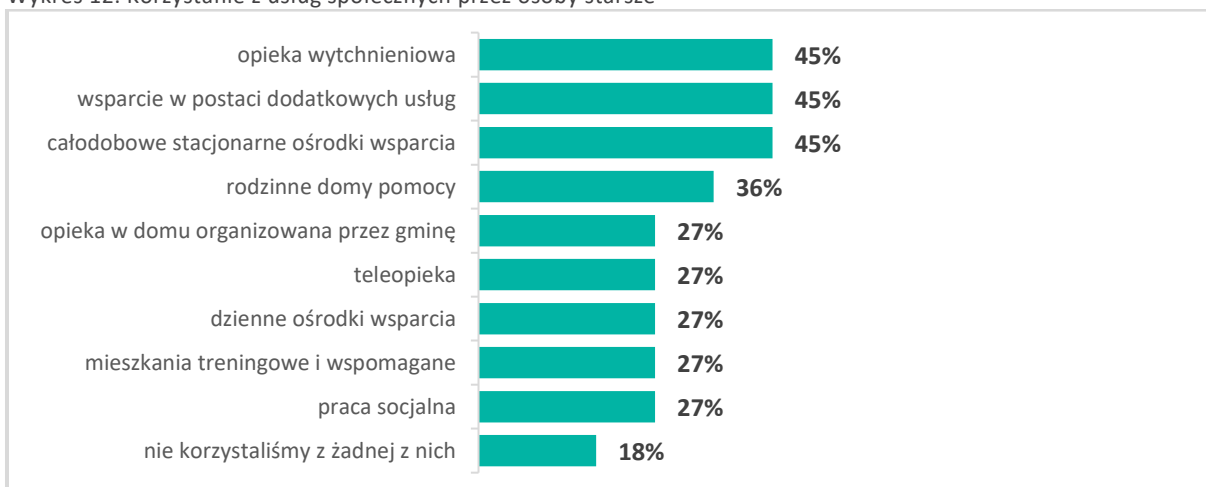

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

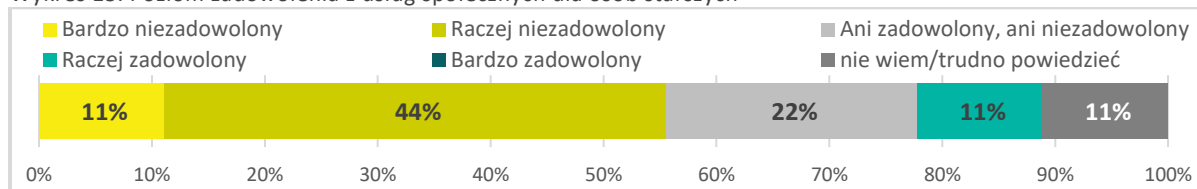

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Sypniewo z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- całodobowych stacjonarnych ośrodków wsparcia.

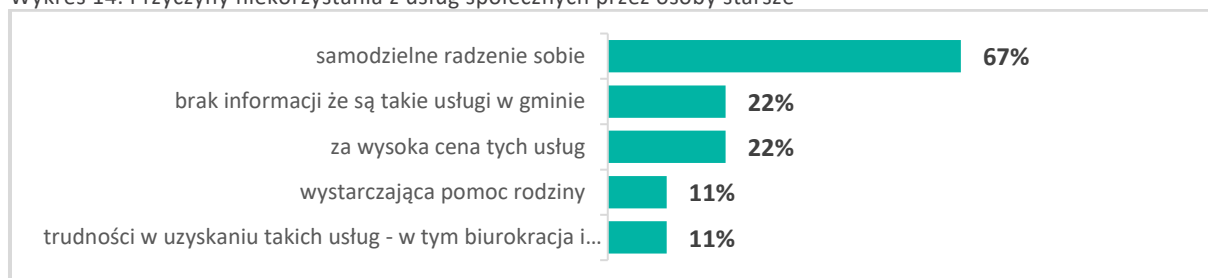
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Sypniewo korzystający z usług społecznych są z nich niezadowoleni (55% niezadowolonych do 11% zadowolonych).

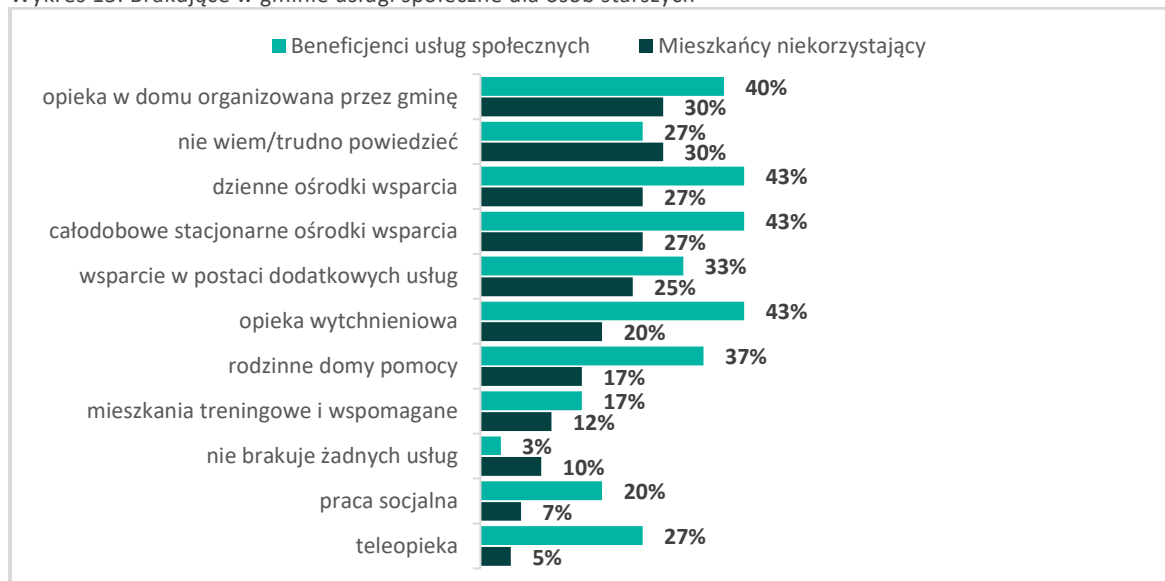
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (67% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie oraz że cena oferowanych usług jest zbyt wysoka (po 22% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

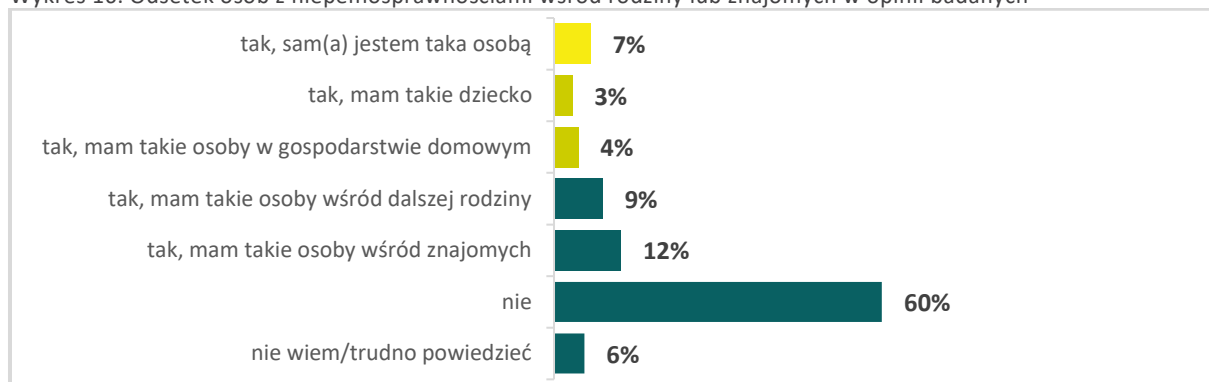
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia
- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

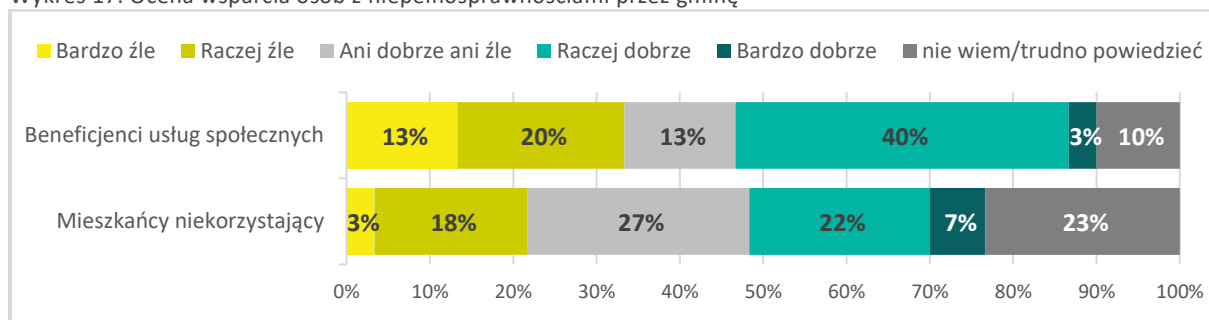
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Sypniewo 7% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 4% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 12% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

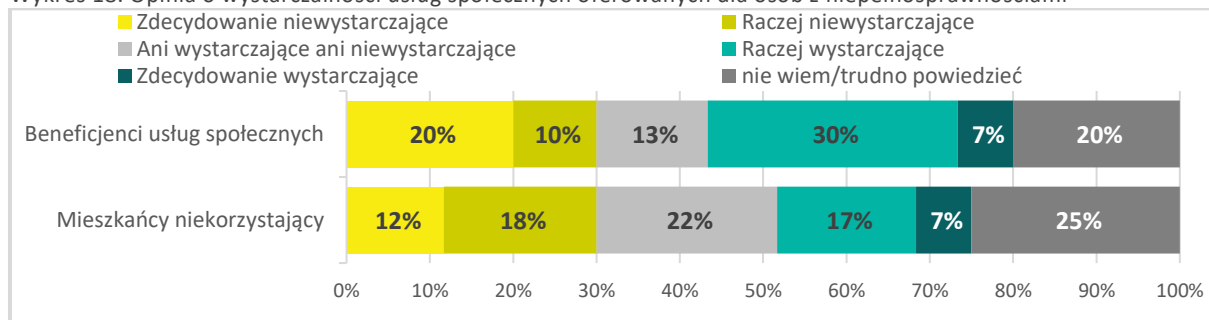
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (43% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

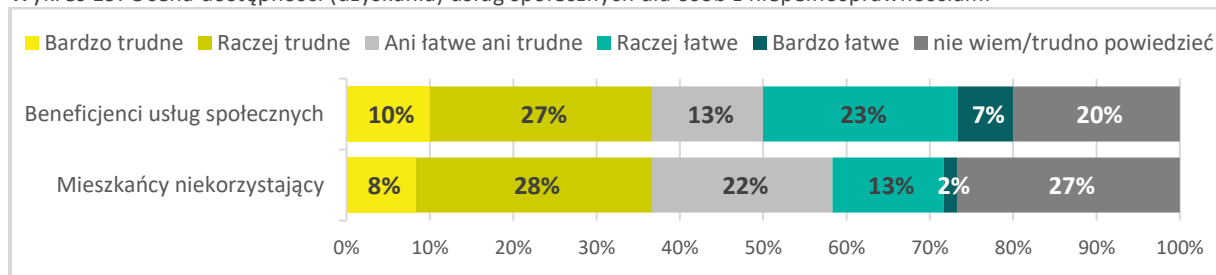
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o wystarczalności usług oferowanych przez gminę Sypniewo dla osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że ww. usługi są wystarczające (37% badanych) niż niewystarczające (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia są odmiennego zdania (30% badanych uważa te usługi za niewystarczające, 24% badanych uważa je za wystarczające).

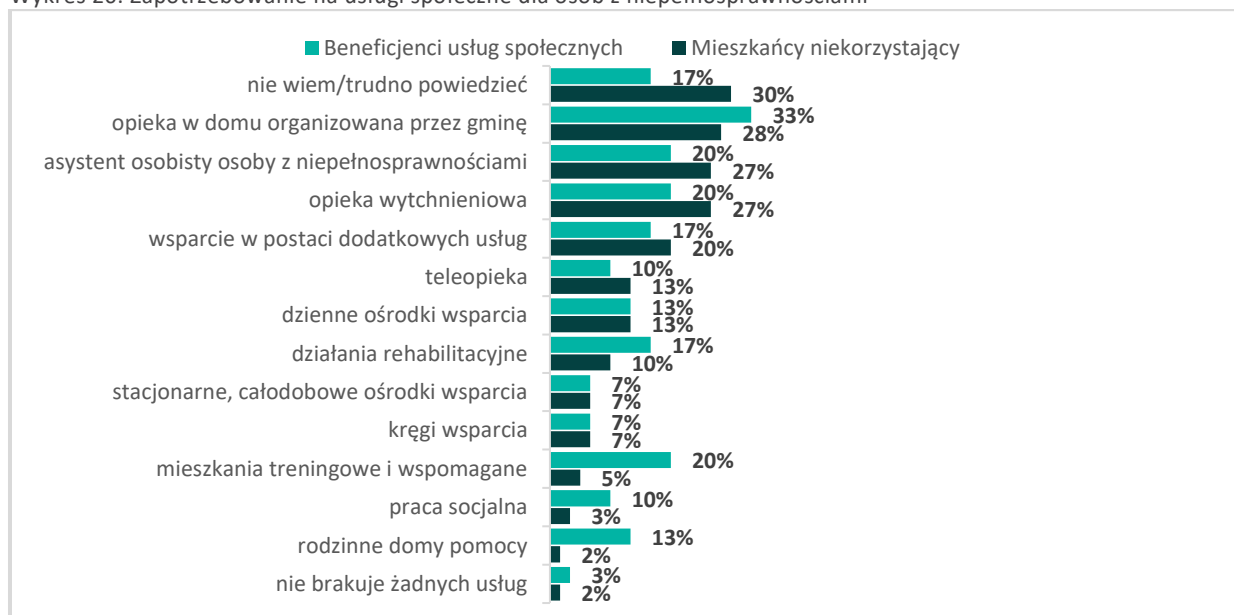
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Sypniewo jest trudne (37% beneficjentów usług społecznych i 36% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

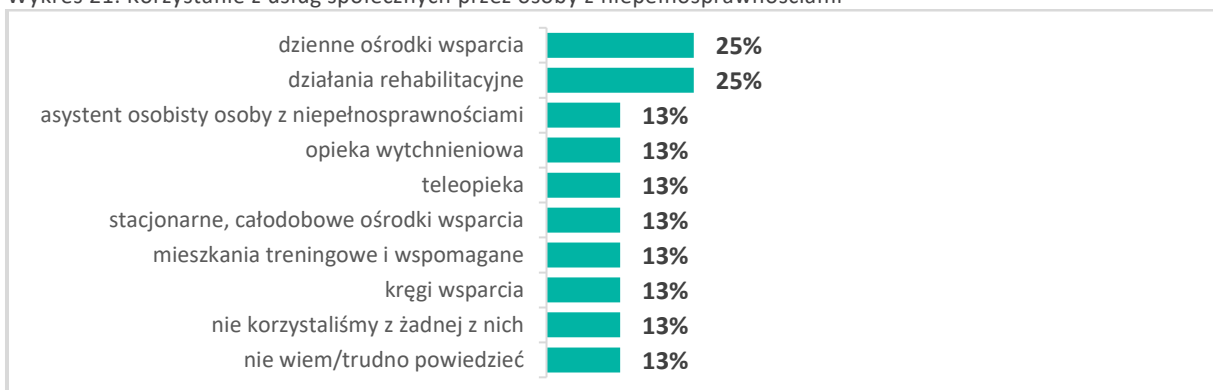

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

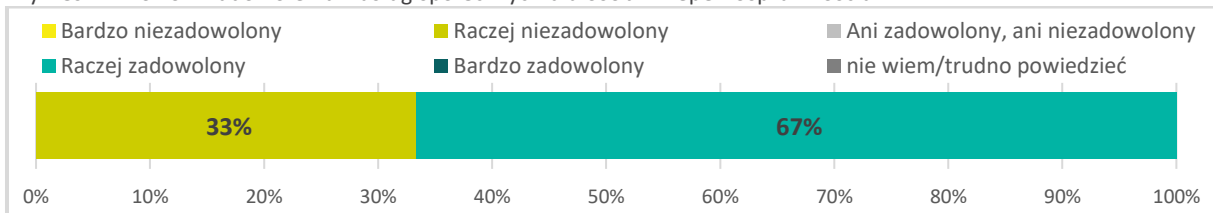

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych.

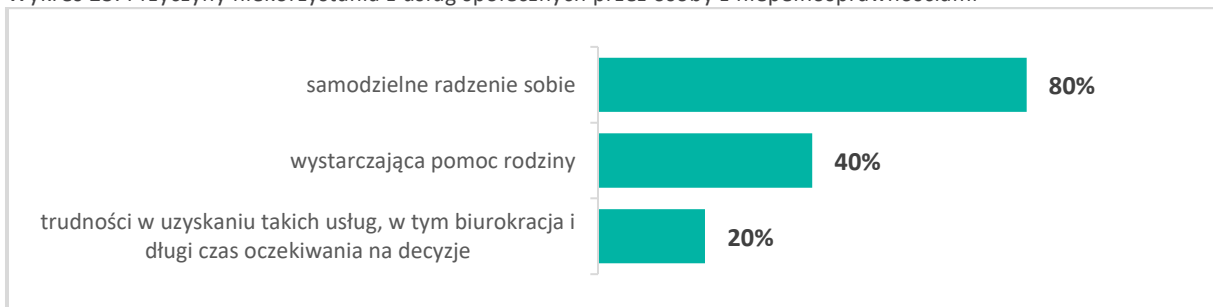
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Sypniewo, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (67% zadowolonych do 33% niezadowolonych).

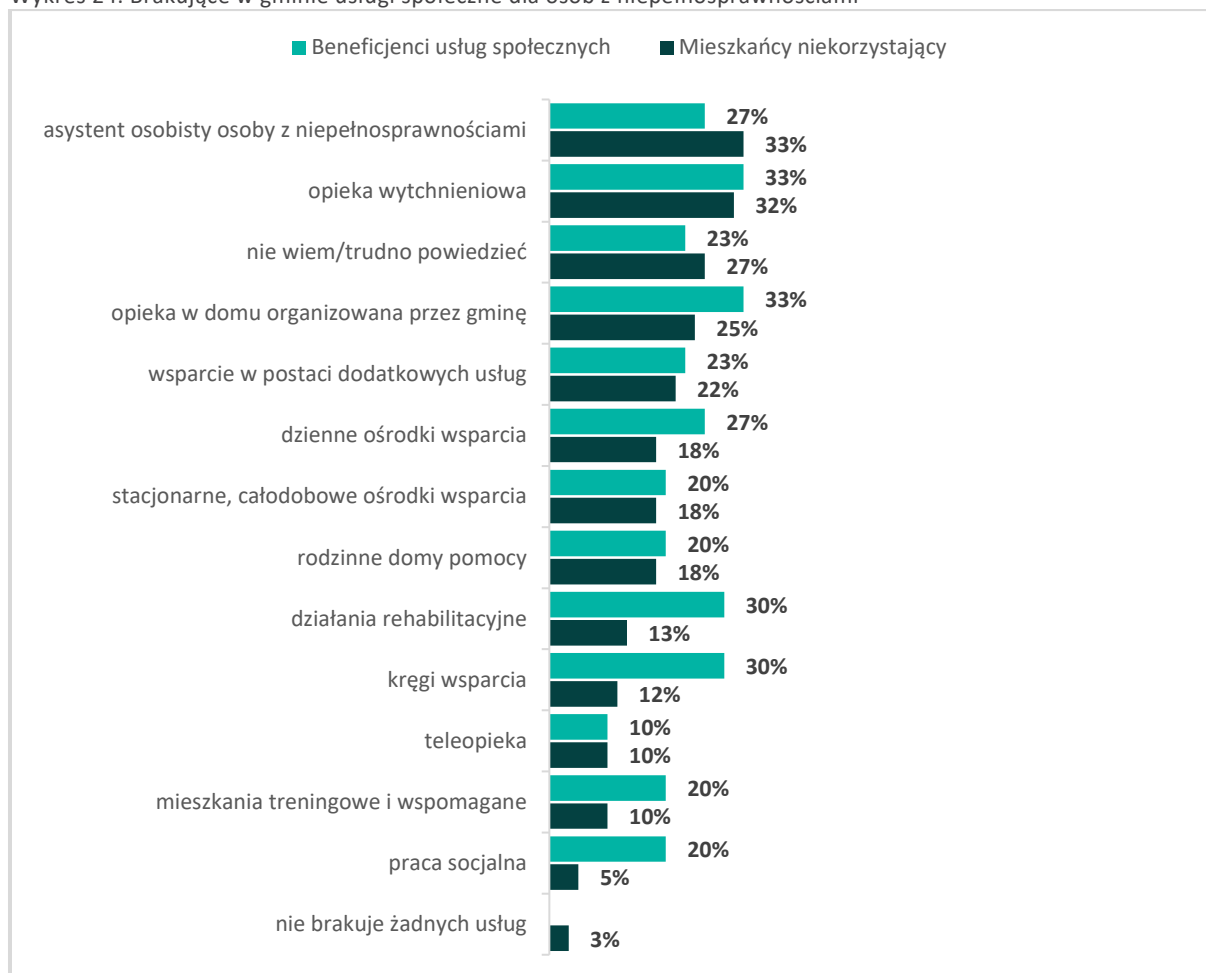
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (80% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny (40% ankietowanych) oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (20% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

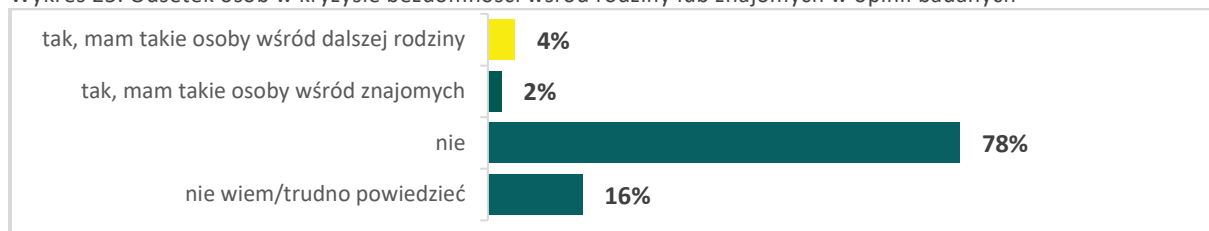
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

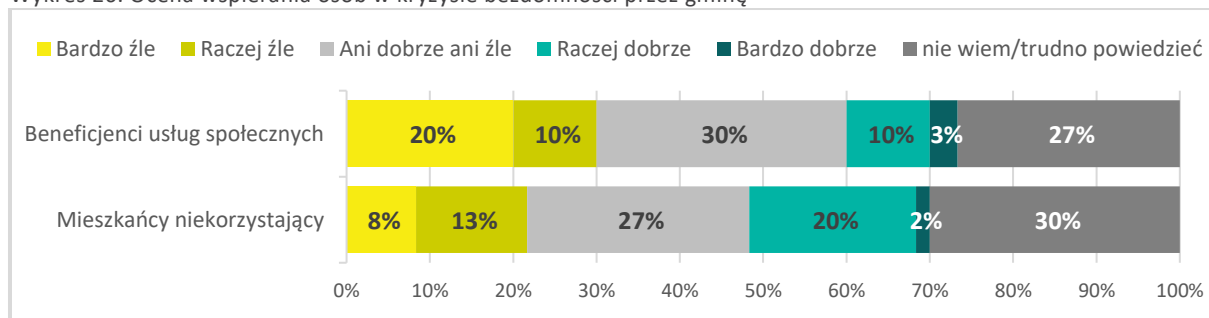
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Sypniewo nie znajdowały się osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo, 4% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 2% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

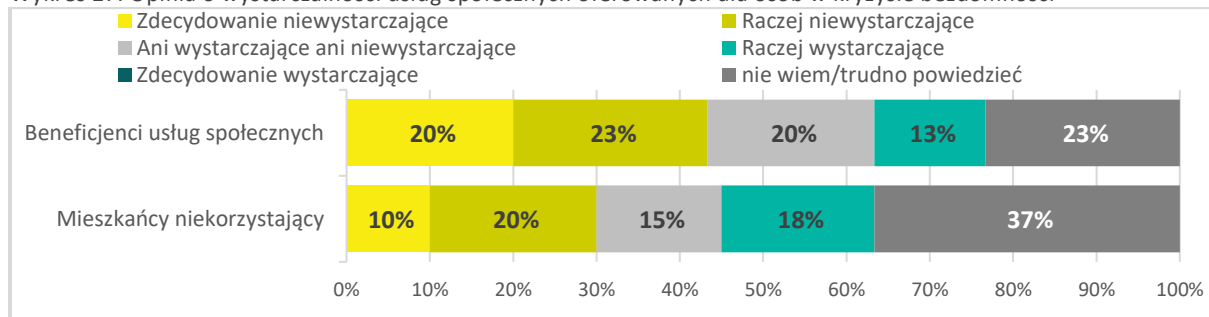
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie negatywnie (30% badanych) niż pozytywnie (13% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (22% badanych ocenia dobrze oferowane wsparcie, 21% badanych to samo wsparcie ocenia źle).

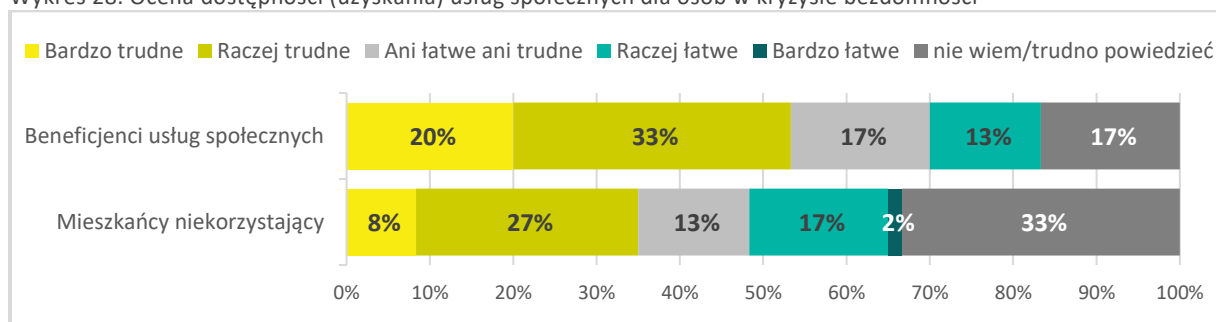
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Sypniewo są niewystarczające (43% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

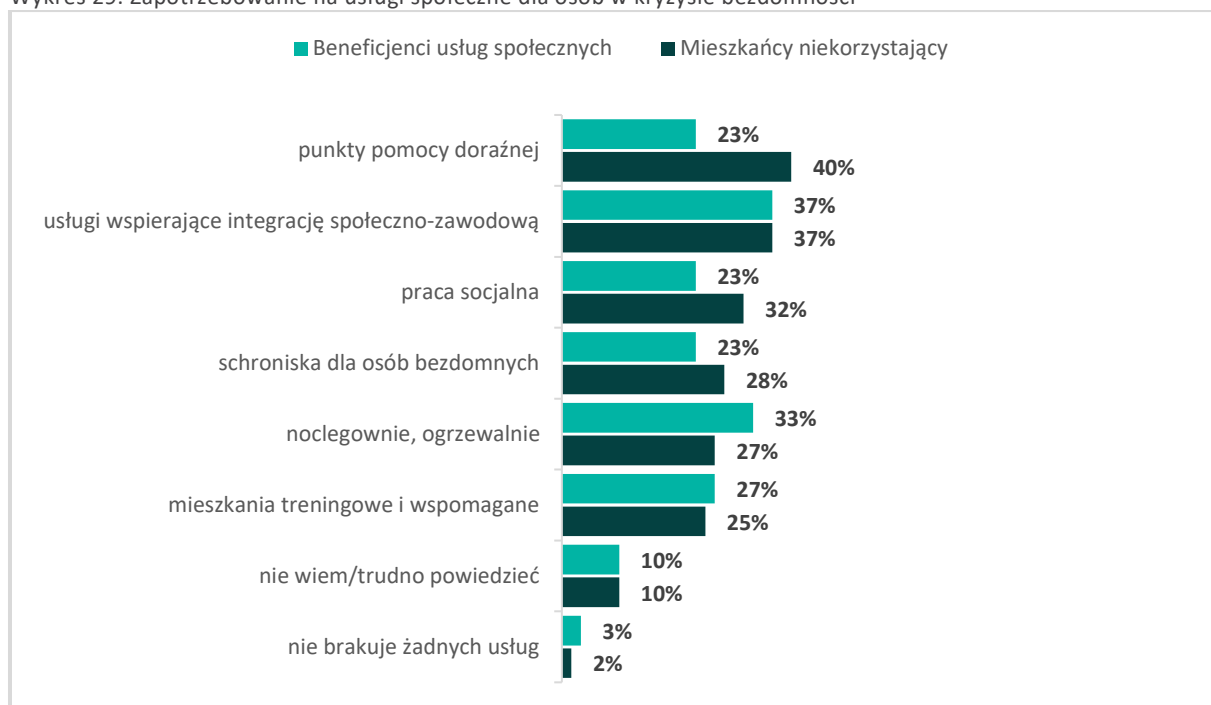
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Sypniewo jest trudne (53% beneficjenci usług społecznych, 35% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

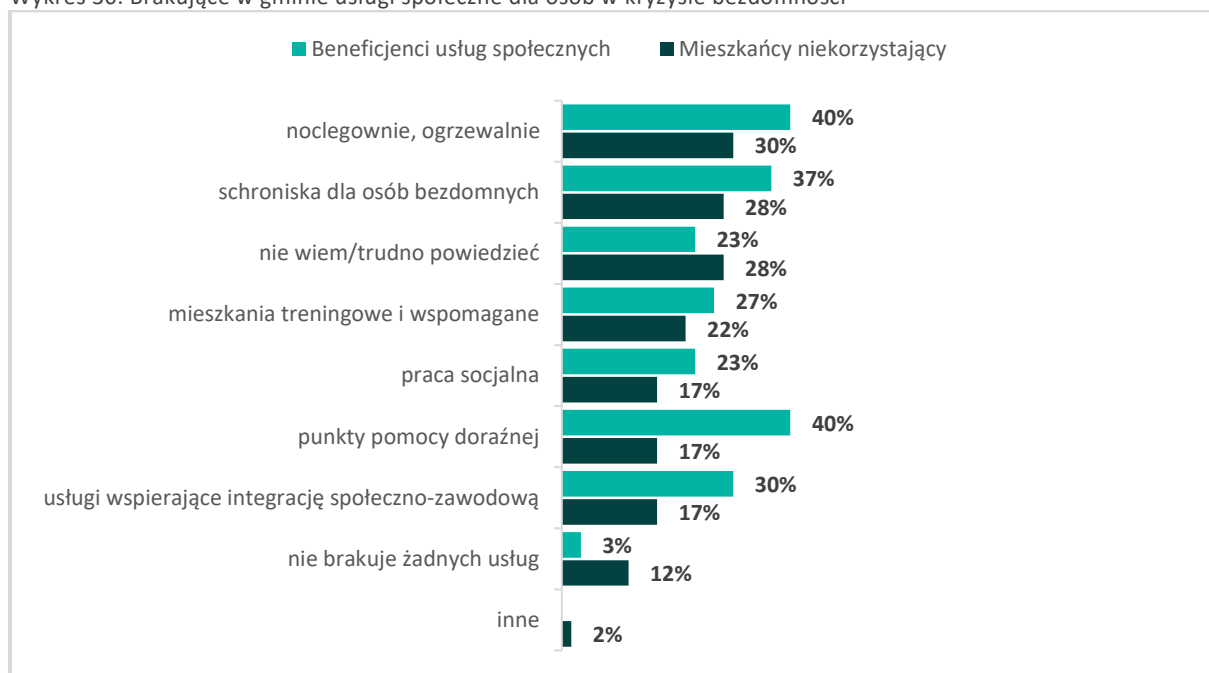

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- praca socjalna.

Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

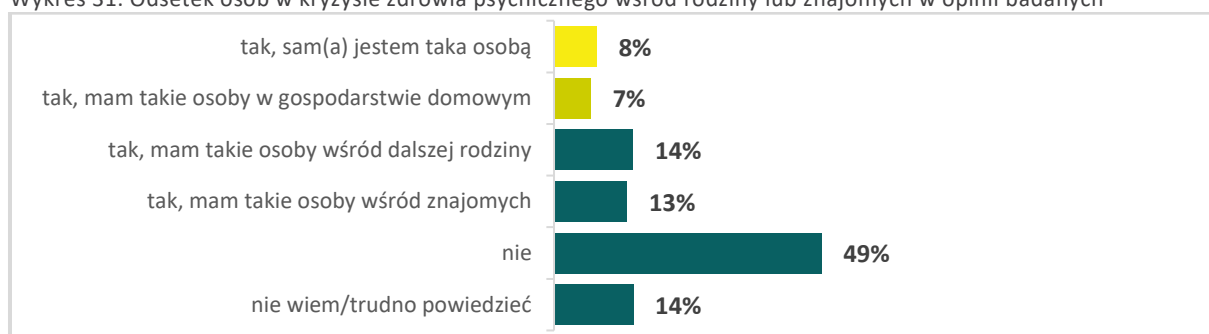
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

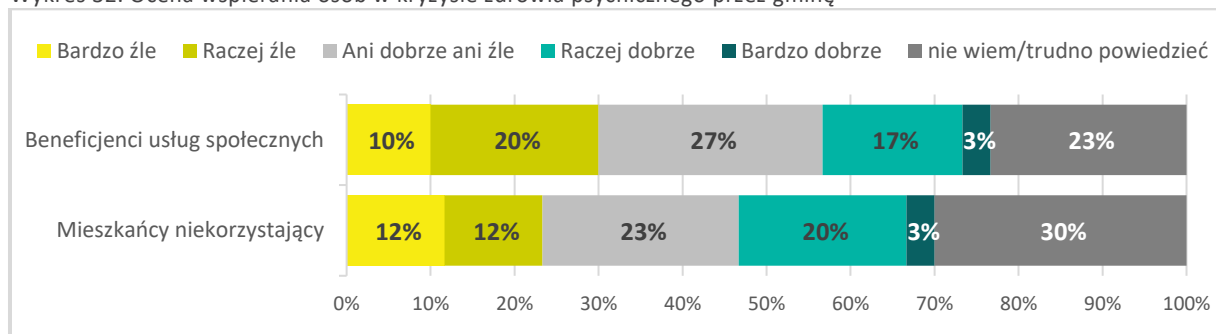
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 8% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 7% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 14% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 13% wśród znajomych.

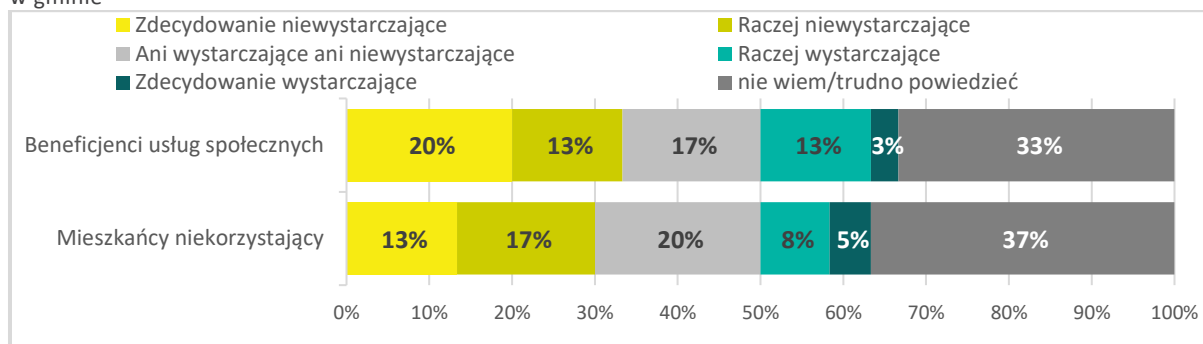
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Sypniewo źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (30% beneficjentów usług społecznych i 24% niekorzystających z nich).

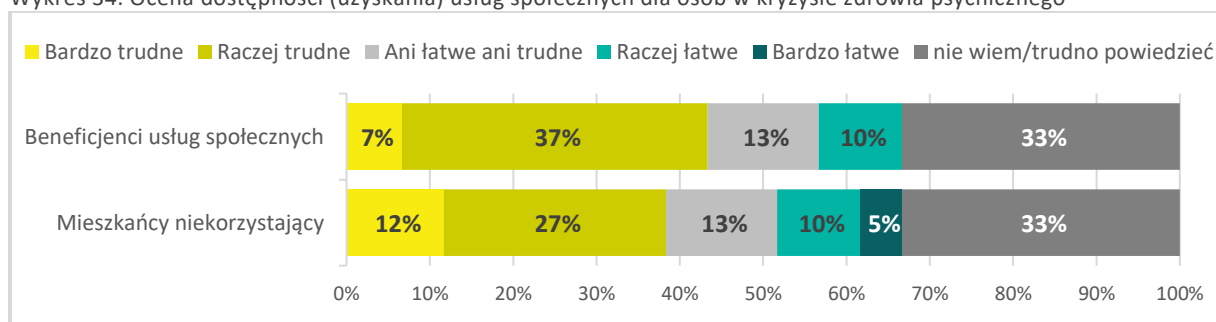
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Sypniewo są niewystarczające (33% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Sypniewo jest trudne (44% beneficjentów usług społecznych i 39% niekorzystających z nich).

Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

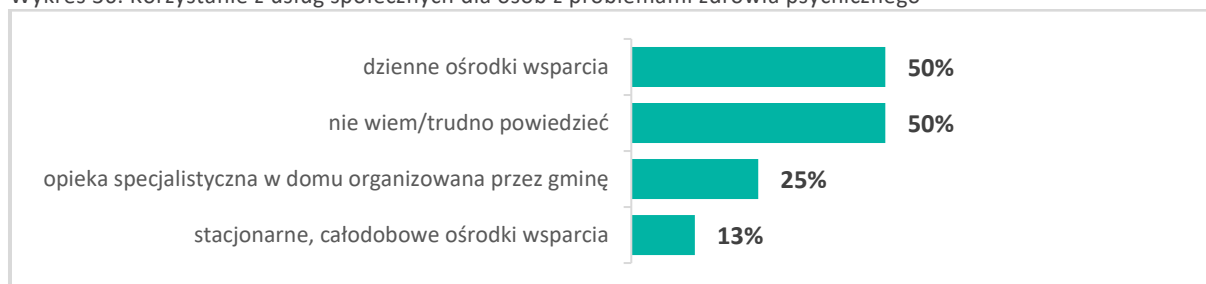

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- **dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **specjalistyczne usługi świadczone w miejscu zamieszkania przez gminę**
- **stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.**

Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

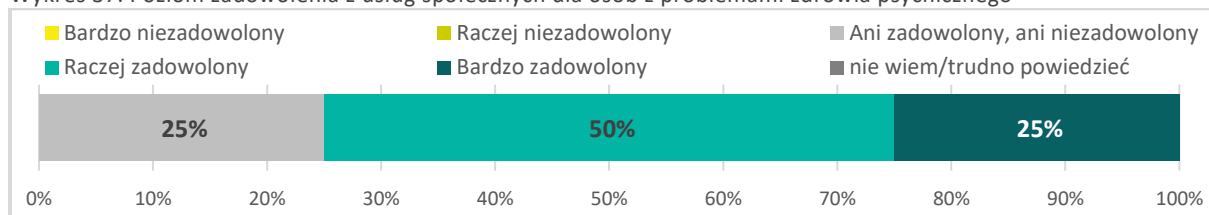

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Sypniewo najczęściej korzystały z następujących usług:

- **dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi**
- **specjalistycznych usług świadczonych w miejscu zamieszkania przez gminę**
- **stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.**

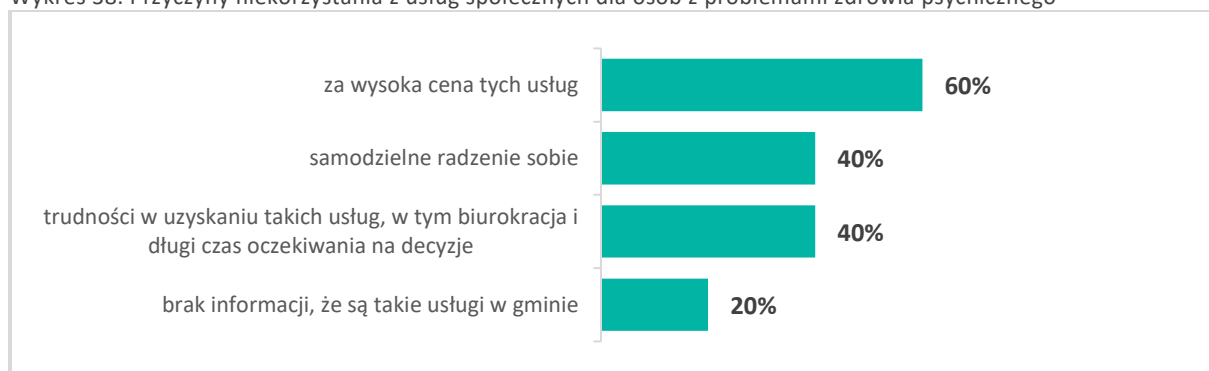
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Sypniewo korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (75% zadowolonych do 0% niezadowolonych).

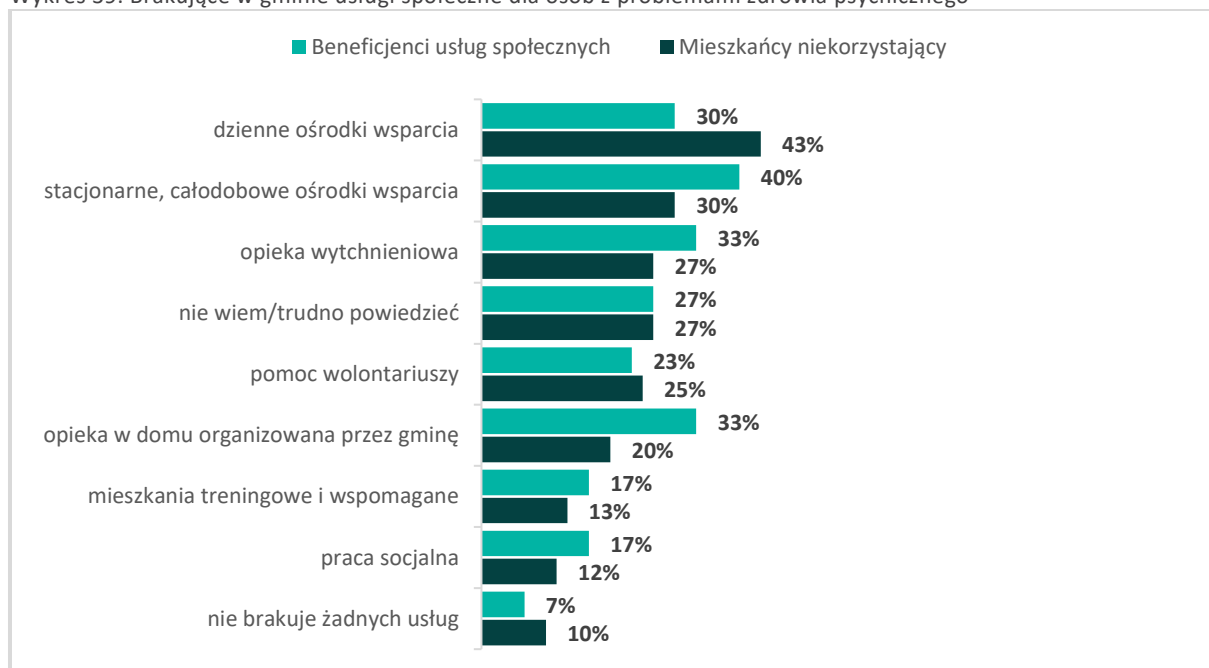
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: za wysoką cenę tych usług (60% ankietowanych), radzenie sobie samodzielnie oraz trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (po 40% ankietowanych).

Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

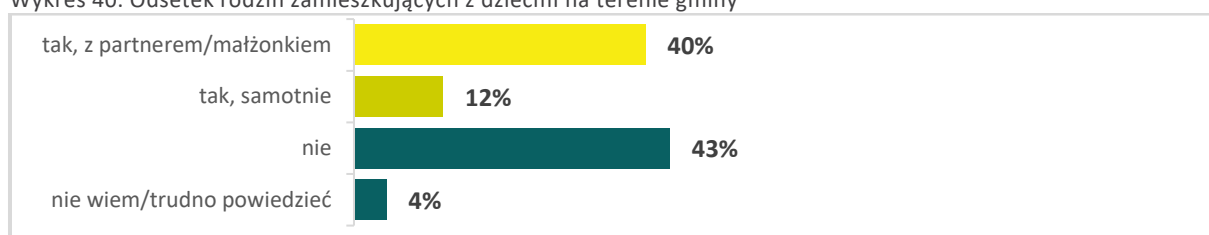
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

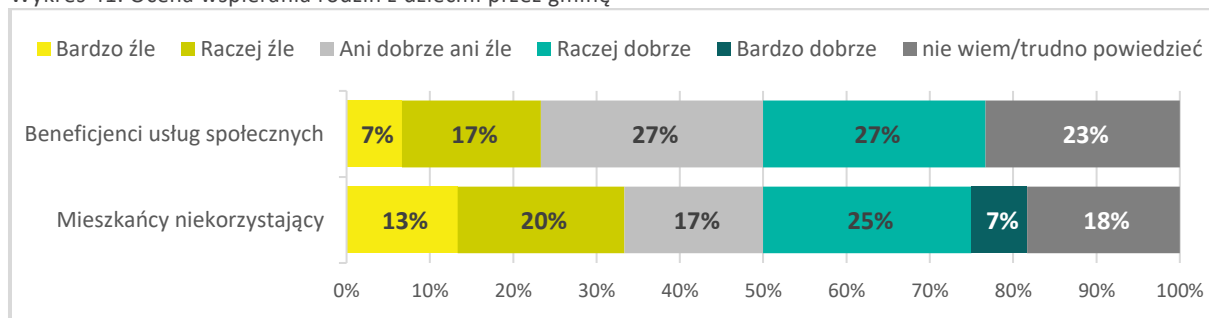
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Sypniewo 40% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 12% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 43% nie posiada dzieci.

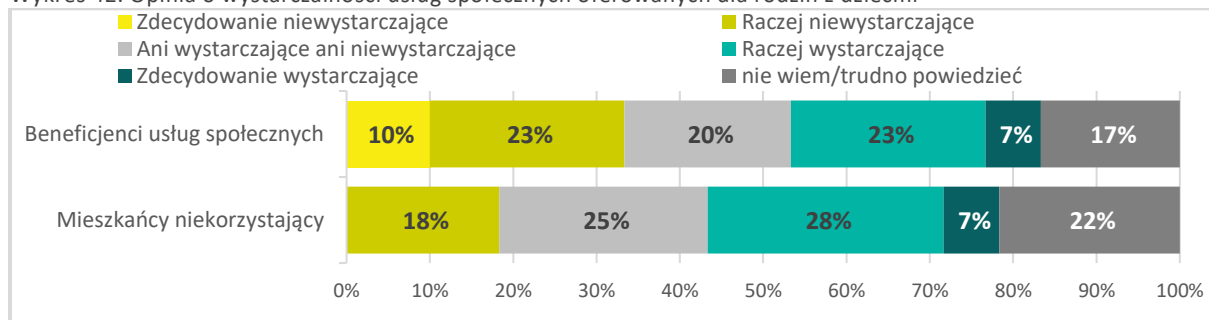
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wsparcia rodzin z dziećmi przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej oceniają ww. wsparcie pozytywnie (27% badanych) niż negatywnie (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (33% badanych ocenia to wsparcie źle, 32% badanych ocenia to wsparcie dobrze).

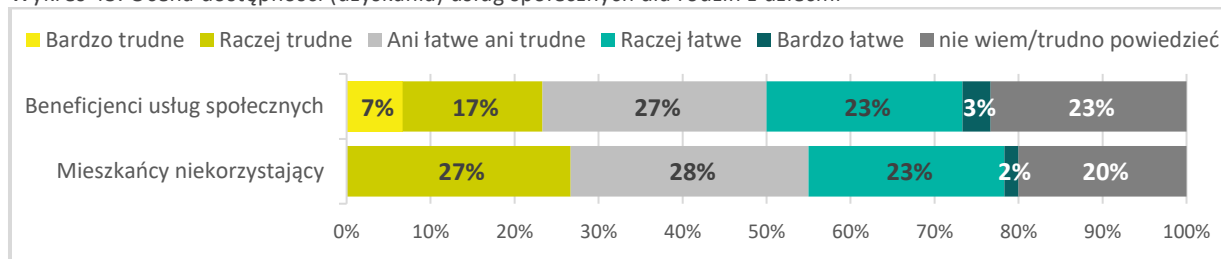
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wystarczalności usług społecznych oferowanych rodzinom z dziećmi przez gminę Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej uznają ww. usługi za niewystarczające (33% badanych) niż wystarczające (30% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych są odmiennego zdania (35% badanych uważa usługi za wystarczające, 18% badanych uważa usługi za niewystarczające).

Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Sypniewo jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (26% ankietowanych) niż trudne (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (27% ankietowanych uznało, że jest trudne, 25% badanych uznało, że jest łatwe).

Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

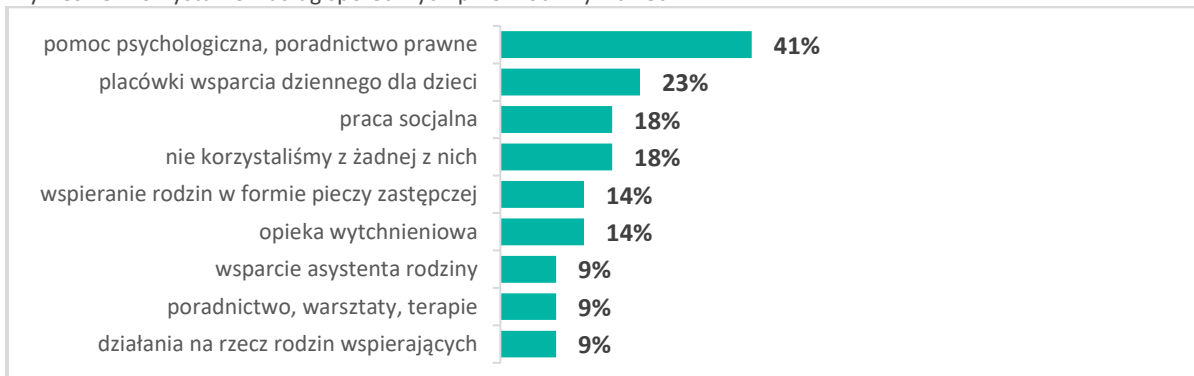

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Sypniewo najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

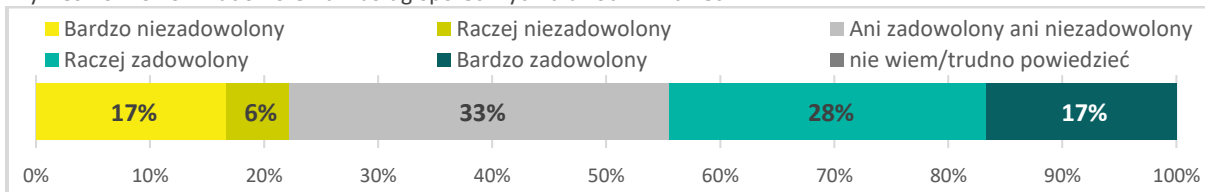

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Sypniewo w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pracy socjalnej.

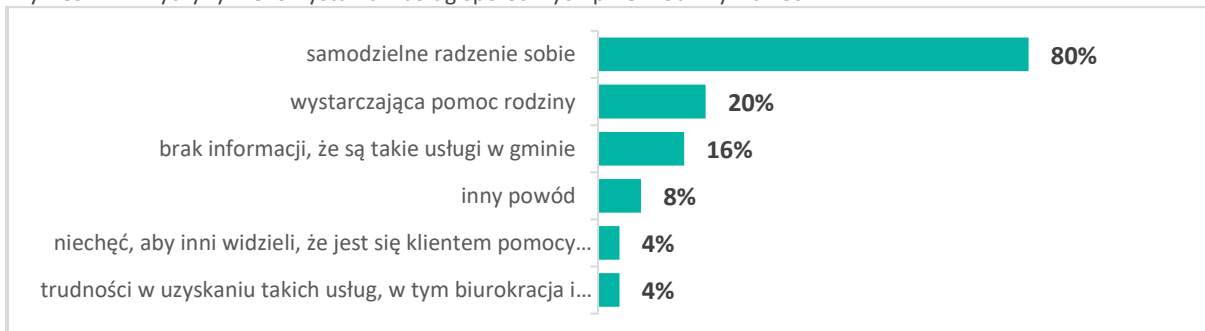
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Sypniewo korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (45% zadowolonych do 23% niezadowolonych).

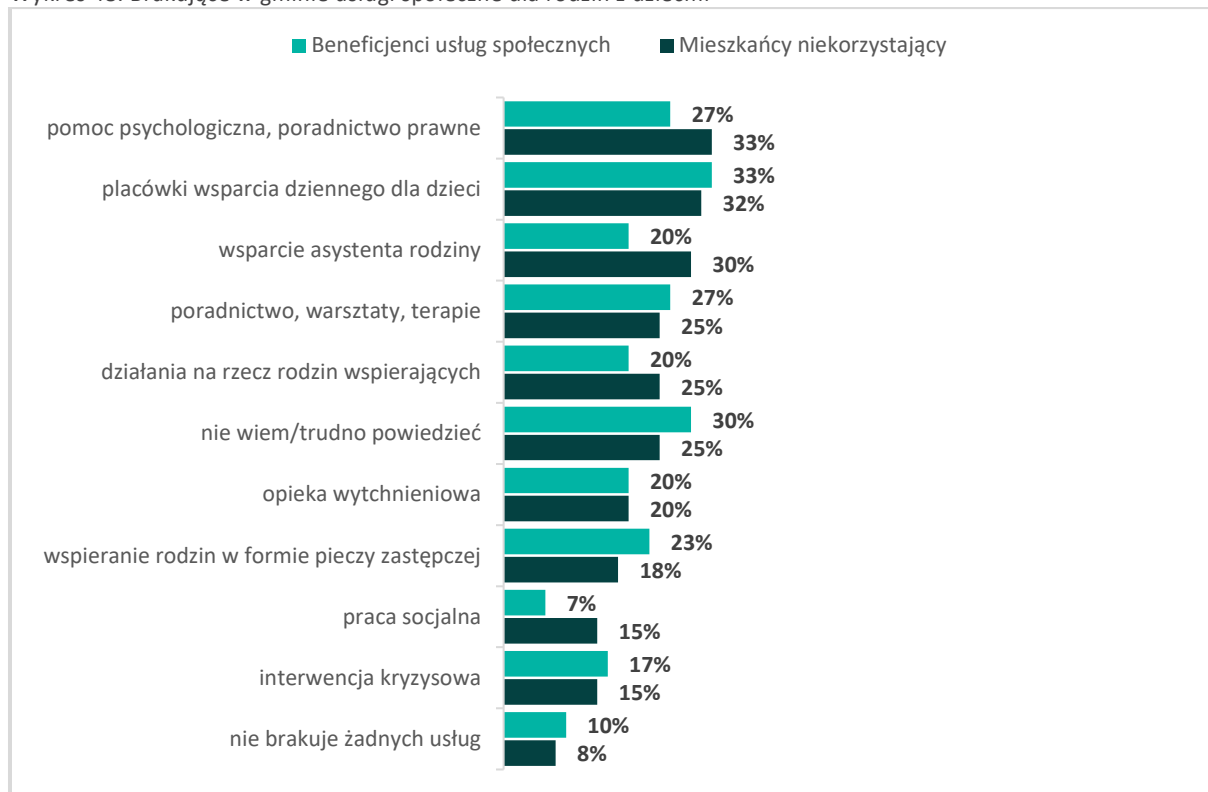
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie z problemami (80% ankietowanych), wystarczającą pomoc rodziny (20% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (16% badanych).

Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

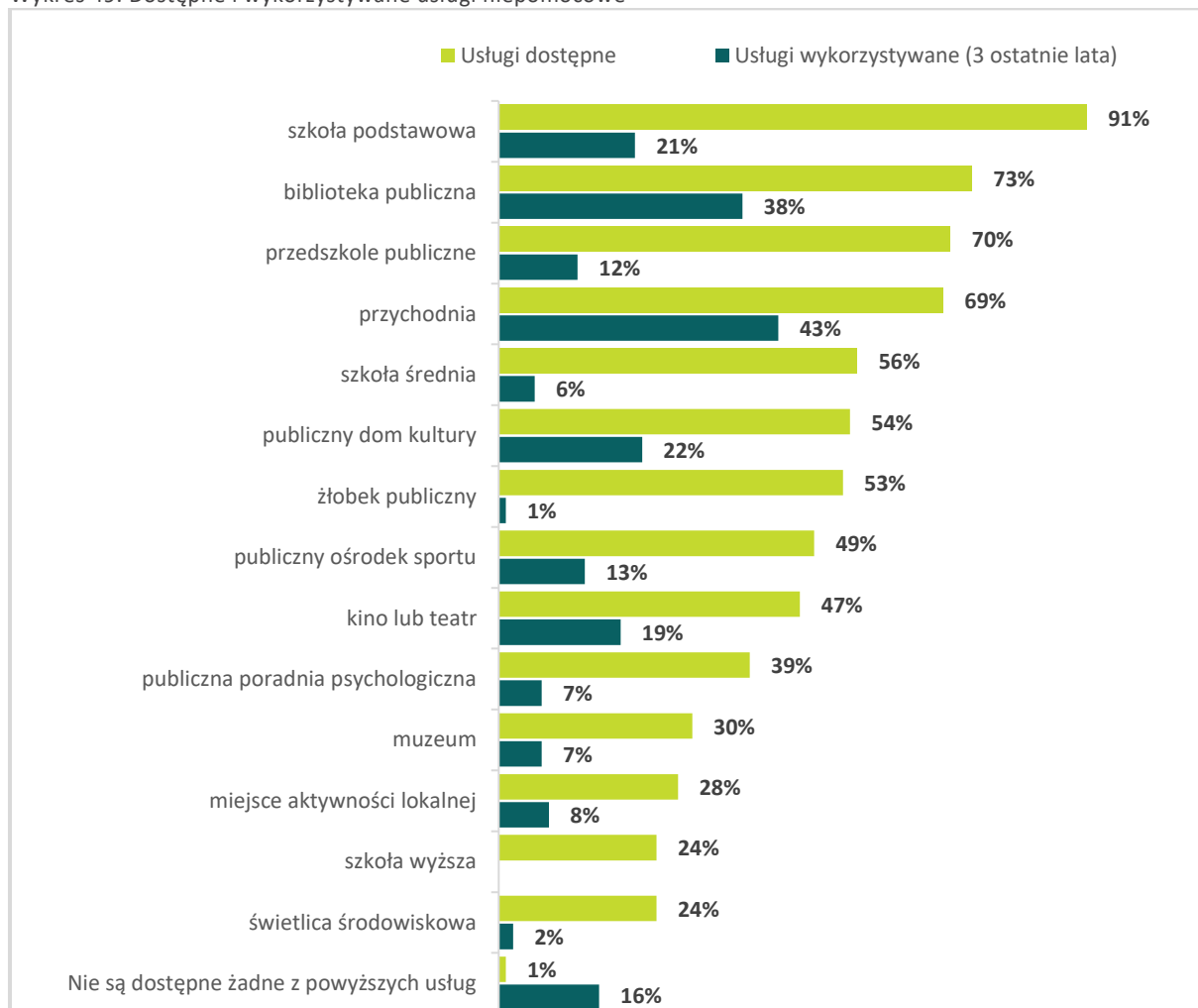
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Sypniewo na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

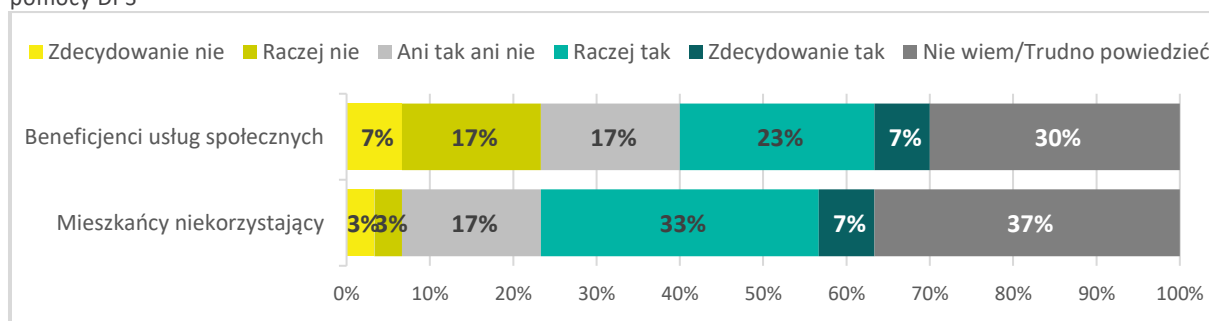
- szkoła podstawowa (91% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (73% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (70% ankietowanych)
- przychodnia (69% ankietowanych).
- szkoła średnia (56% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (54% ankietowanych)
- żłobek publiczny (53% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (49% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (43% badanych) oraz biblioteka (38% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Sypniewo o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

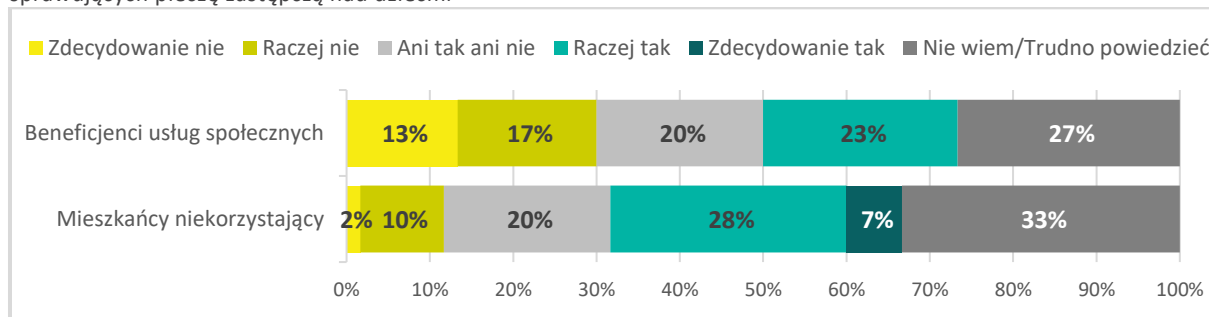
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Sypniewo przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (30% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

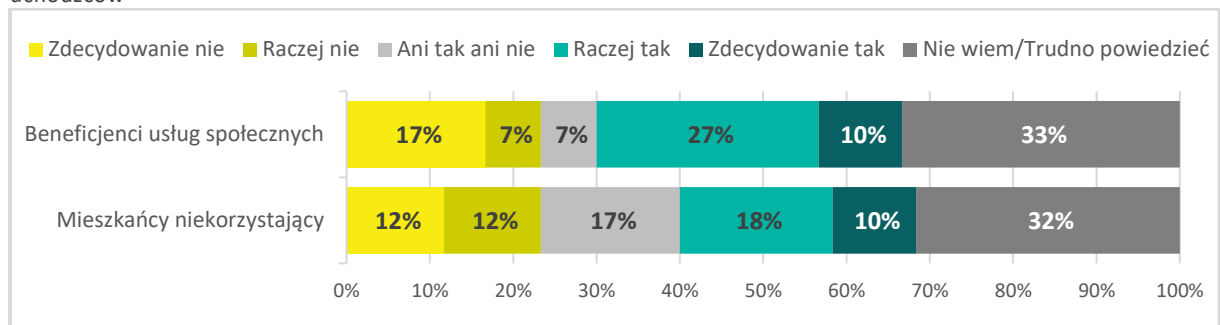
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Sypniewo w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (30% nie wymagają wzmocnienia, a 23% wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (35% badanych uznaje, że wymagają wzmocnienia, a 12% badanych, że nie wymagają wzmocnienia).

Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Sypniewo przeważała opinia, że usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (37% beneficjentów usług społecznych i 28% niekorzystających z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE SYPNIEWO

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

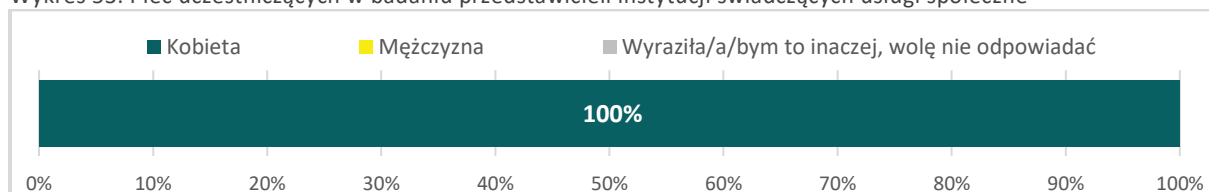
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Sypniewo przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Sypniewo.

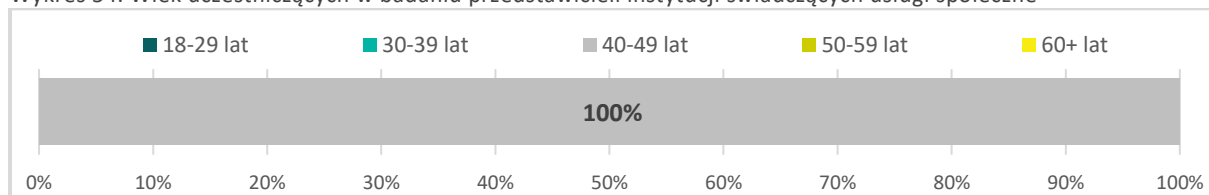
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

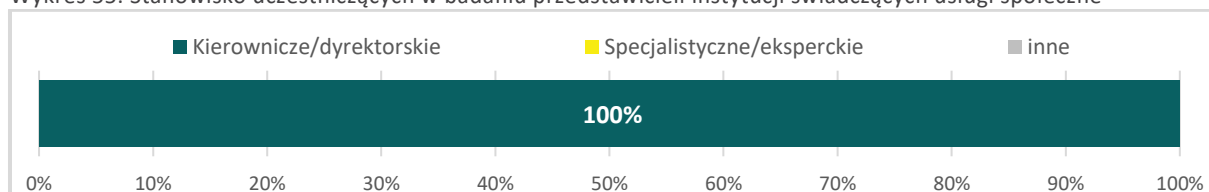
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową – 40-49 lat (100% badanych).

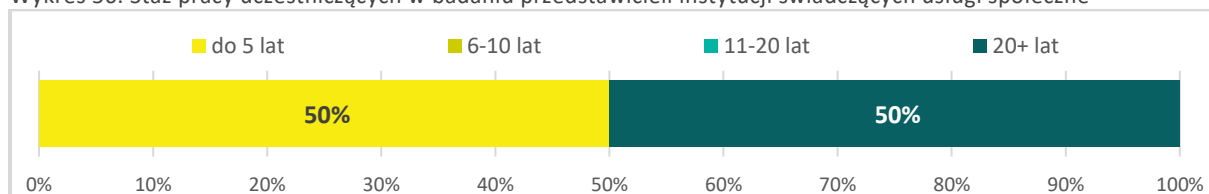
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę zawodową – kierowników/dyrektorów (100% ankietowanych).

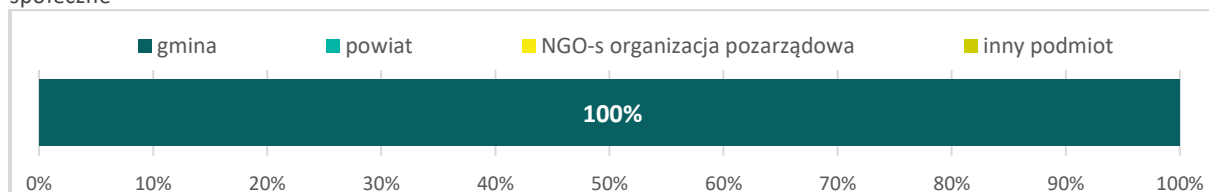
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy doświadczenia, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy (po 50% ankietowanych).

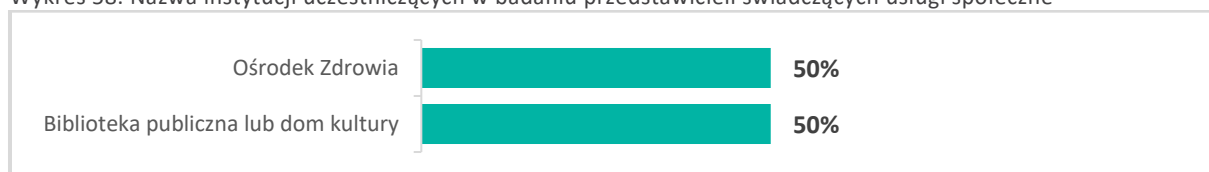
Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

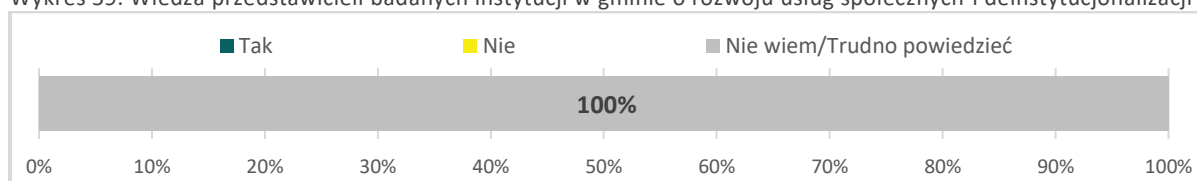
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek zdrowia oraz biblioteka publiczna lub dom kultury.

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

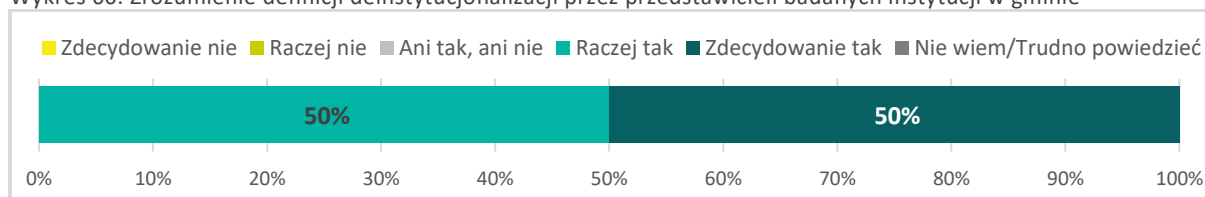
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawicielom badanych instytucji w gminie trudno powiedzieć, czy mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

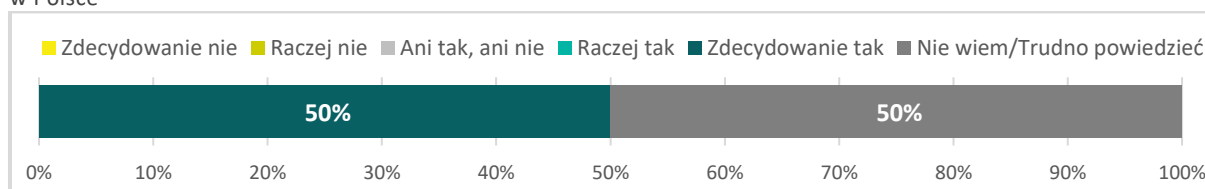
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całonocne długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

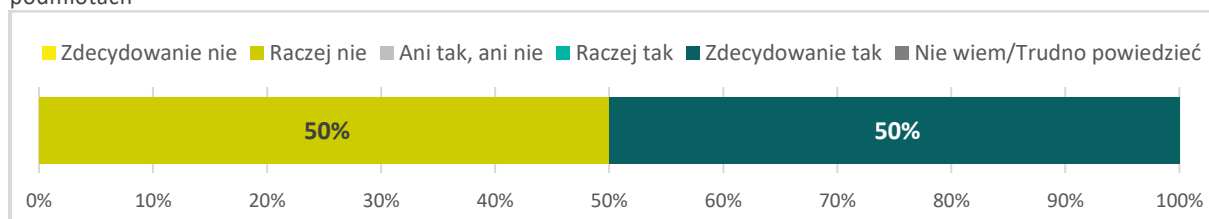
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

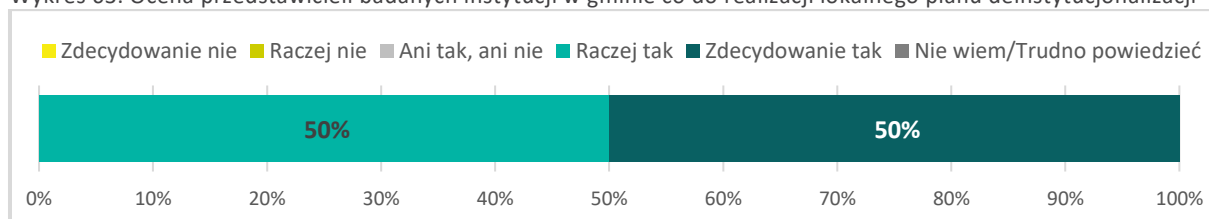
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli instytucji przyznaje, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W badanych instytucjach zlokalizowanych w gminie Sypniewo w opinii jej przedstawicieli jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

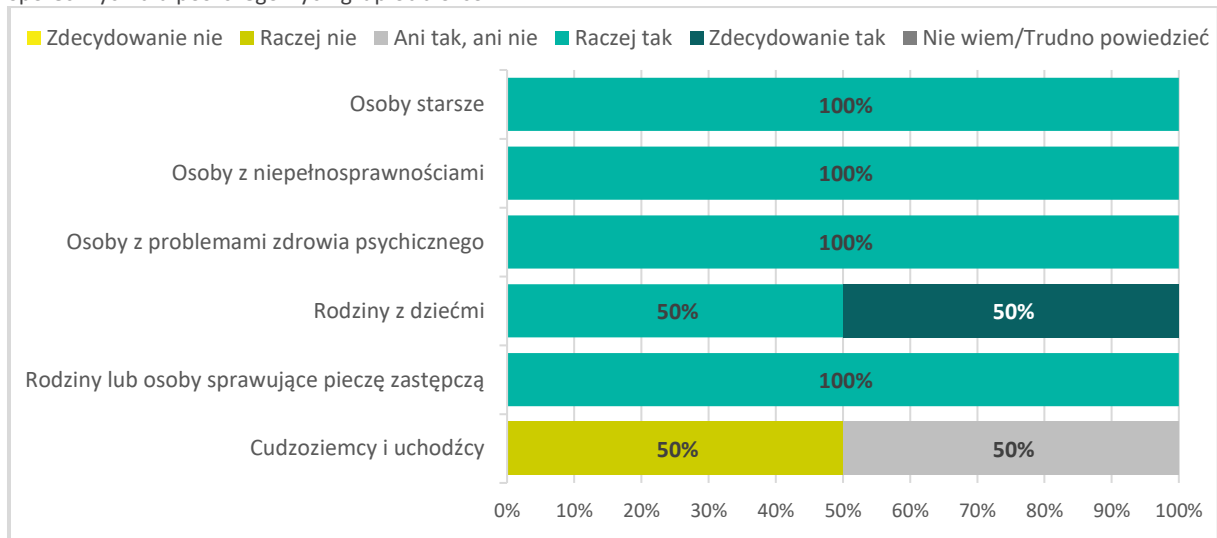
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny z dziećmi oraz cudzoziemcy i uchodźcy.

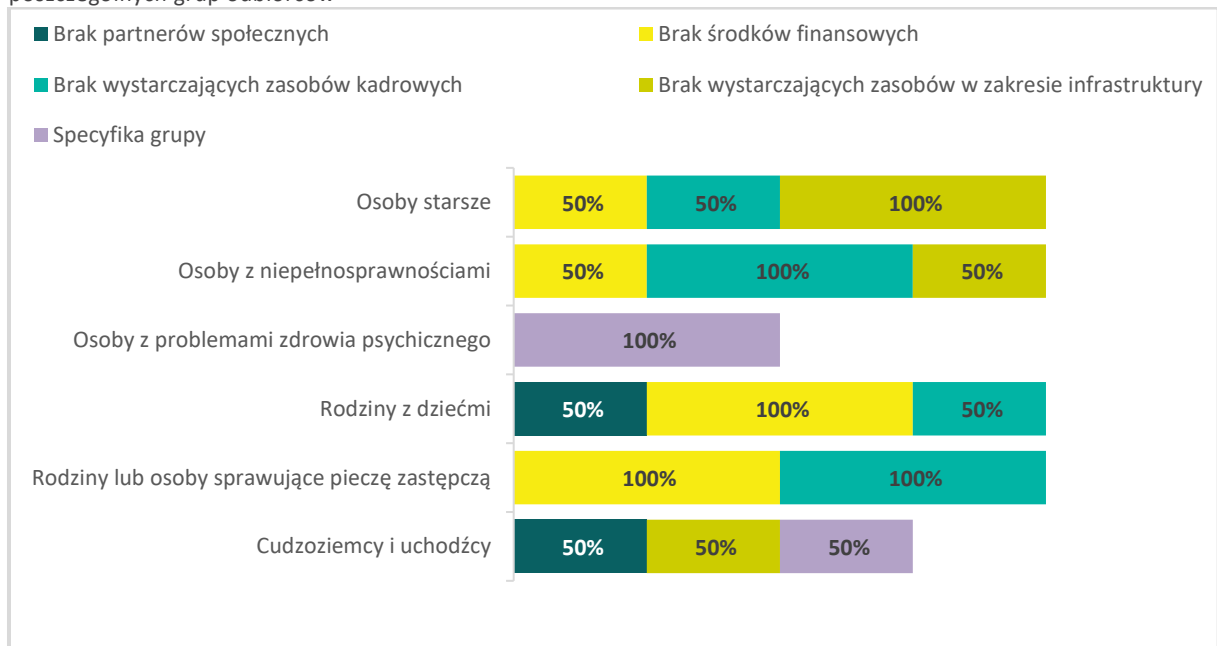
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: rodziny z dziećmi, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z problemami zdrowia psychicznego, rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

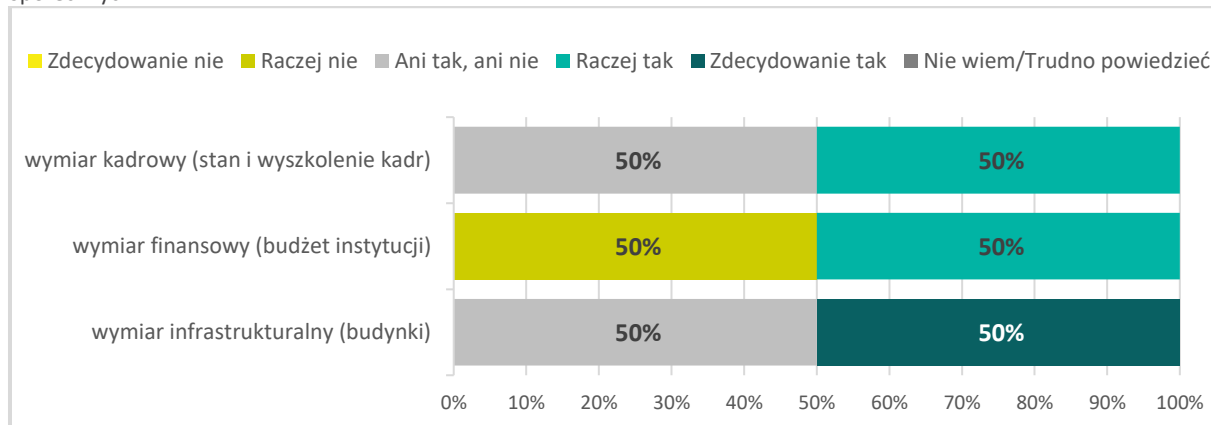

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Sypniewo to: brak środków

finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

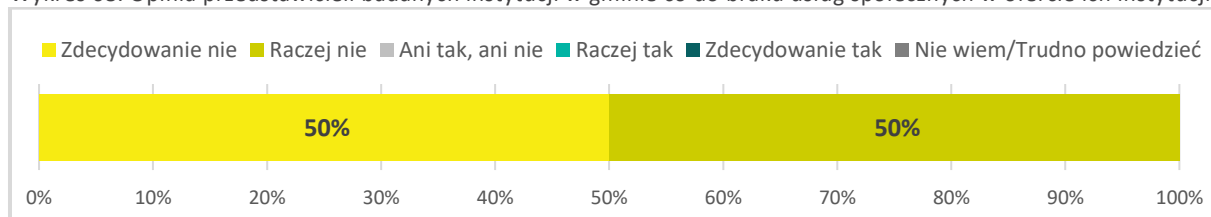
Instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – ani gotowe, ani niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej gotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

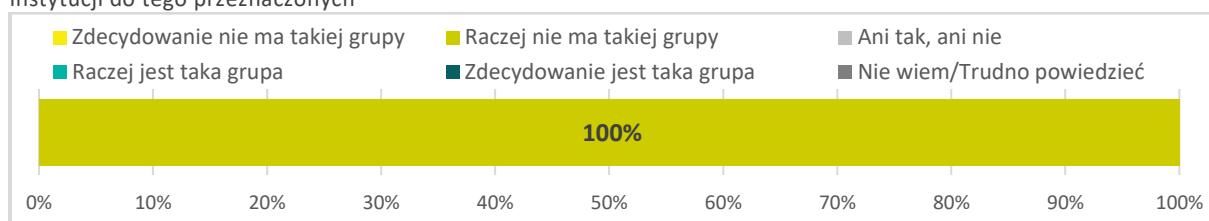
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

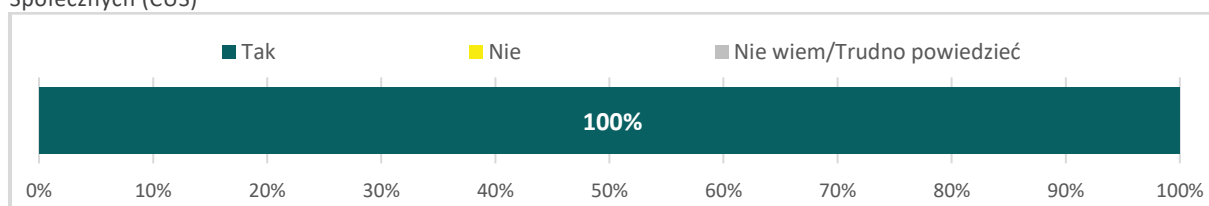
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Sypniewo.

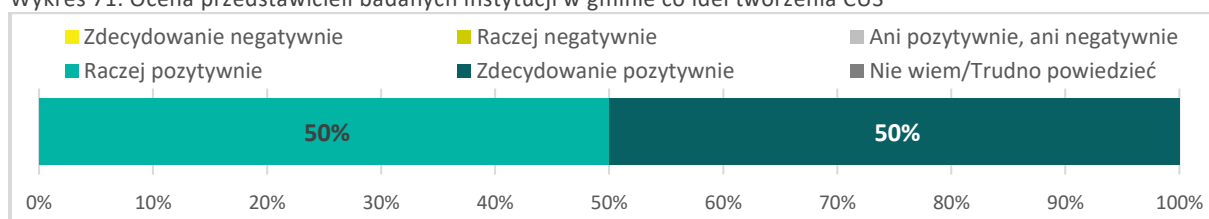
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Sypniewo słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

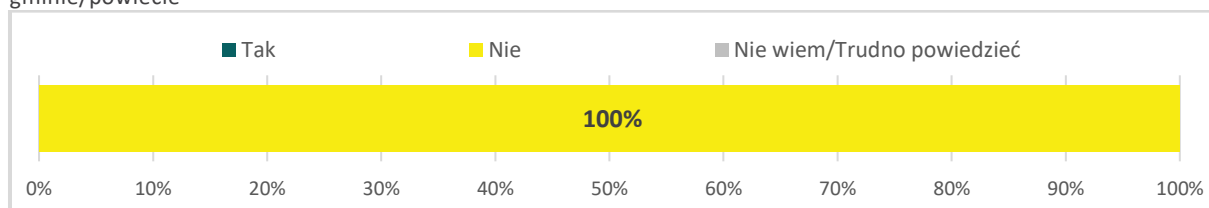
Wykres 71. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Sypniewo.

Wykres 72. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

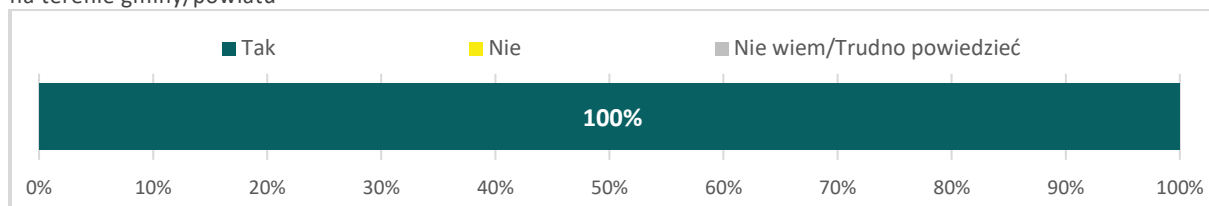
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Sypniewo.

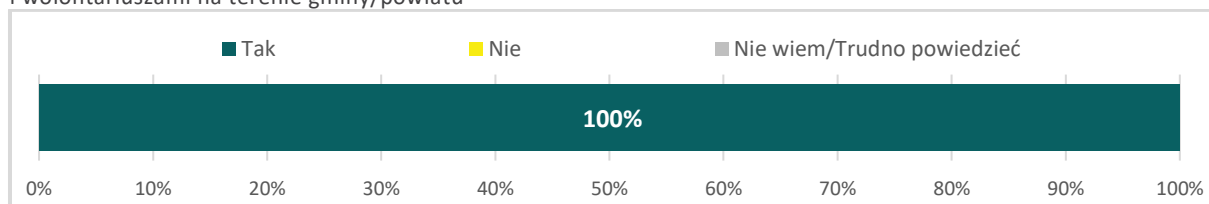
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

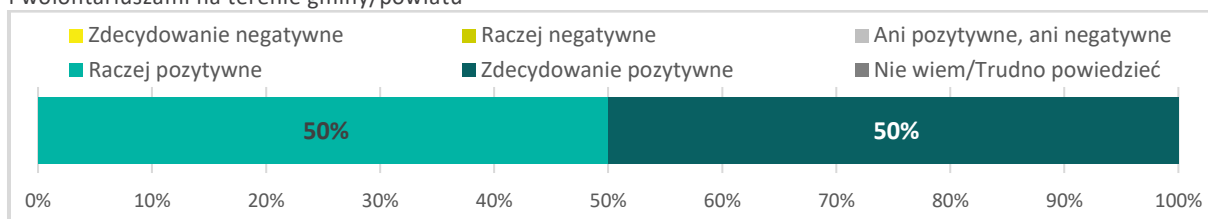
Wykres 74. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklarują doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 75. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Sypniewo w 2023 r.....	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Sypniewo w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Sypniewo w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Sypniewo	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Sypniewo.....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Sypniewo	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Sypniewo.....	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.....	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023r w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Sypniewo w 2023 r.....	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	29
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	30
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	32
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	32
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	34
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	36
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	37
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	37

Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	37
Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	40
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	40
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	42
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	43
Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe	44
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	45
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	45
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	46
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	47
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	48
Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	49
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	49
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	50
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	50

Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	50
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	51
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	51
Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	52
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	52
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	53
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	53
Wykres 71. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	53
Wykres 72. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	54
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	54
Wykres 74. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	54
Wykres 75. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	55